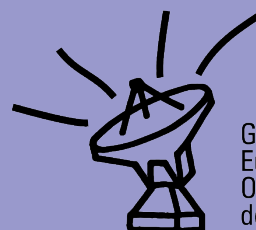

ETXEBIZITZA-EMANTZIPAZIOAREN KOSTUA EUSKADIN 2015

Egilea
Joffre López Oller

Koordinatzailea
Gazteen Euskal Behatokia

Gazteen
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Juventud

AURKIBIDEA

ETXEBIZITZA ESKURATZEAK DAKARREN KOSTUARI BURUZKO ADIERAZLEAK

I. ATALA:

ETXEBIZITZA LIBREA JABETZAN HARTZEAREN INGURUKO ADIERAZLEAK

1. Etxebizitza librea jabetzan hartzearen kostua
2. Etxebizitza librea erosteko gehieneko salneurri onargarria
3. Etxebizitza librearen salneurriaren eta etxebizitza erosteko gehieneko salneurri onargarriaren arteko aldea
4. Etxebizitza libre bat erosteko behar den diru-sarreraren igoera
5. Etxebizitza librea erosteko gehieneko azalera onargarria
6. Etxebizitza librearen batez besteko azaleraren eta etxebizitza erosteko gehieneko azalera onargarriaren arteko aldea

II. ATALA:

ETXEBIZITZA LIBREA ALOKAIRUAN HARTZEAREN INGURUKO ADIERAZLEAK

7. Etxebizitza librea alokatzearen kostua
8. Etxebizitza librea alokatzeko gehieneko errenta onargarria
9. Merkatuko alokairu-errentaren eta etxebizitza alokatzeko gehieneko errenta onargarriaren arteko aldea
10. Etxebizitza libre bat alokatzeko behar den diru-sarreraren igoera

III. ATALA:

ETXEBIZITZA BABESTUA ESKURATZEKO ADIERAZLEAK

11. Jabetzako etxebizitza babestu bat eskuratzeko kostua
12. Alokairuko etxebizitza babestu bat eskuratzeko kostua

EMAITZA ESANGURATSUENAK

I. ERANSKINA

ADIERAZLEAK LORTZEKO ERABILITAKO DATUAK

Soldatak, hipoteka-kredituen baldintzak eta etxebizitzaren batez besteko salneurriak eta alokairu-errentak

II. ERANSKINA

ERANSKINA TESTUINGURUKO BESTE DATU BATZUK:

Emantzipazio-tasak eta etxebizitzaren salerosketak

III. ERANSKINA

METODOLOGIA-OHARRAK

ETXEBIZITZA ESKURATZEAK DAKARREN KOSTUARI BURUZKO ADIERAZLEAK

Etxebizitza eskuratzea da gazteek autonomia lortu dutela adierazten duten faktoreetako bat. Alabaina, etxebizitzaren prezio altuak eta soldatapeko gazte gehienek jasotzen dituzten soldata baxuak direla bide, oso zaila da gazteak emantzipatzea etxebizitzari dagokionez.

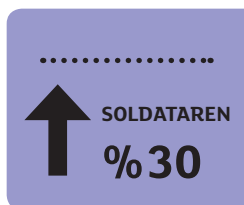
Hirugarren aldiz burutu da txosten hau. Oraingoan 2015eko datuak gehitu dira, Euskadin etxebizitza libre bat eskuratzeko kostu teorikoa islatzen duten hamar adierazle eta etxebizitza babestua eskuratzeko kostuari dagozkion beste bi adierazle eguneratze aldera. Azken bi adierazle horiek, jabetzako eta alokairuko etxebizitza babestu bat eskuratzeko kostuek, gazteek etxebizitza bat lortzeko dituzten zailtasunei buruzko ikerketa osatzen dute eta etxebizitzarako politika publikoek ekartzen duten kontrapuntua eskaintzen dute.

Etxebizitza libre bat eskuratzeari buruzko 10 adierazle

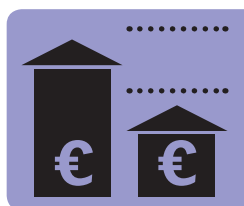
Etxebizitza bat eskuratzeko dakarren kostua kalkulatzeko, 18 eta 34 urte bitarteko gazteek batez beste kobratzen dituzten soldatak eta urte jakin bateko merkatu libreko etxebizitzaren prezioa alderatu dira.

Etxebizitza libre bat jabetzan zein alokairuan eskuratzeko kostuak islatzen du zein ahalegin egin beharko lukeen gazte soldatadun batek bere kabuz ordaintzeko hipotekaren lehen kuota edo alokairu-errenta baten lehen hilerokoa merkatu libreko prezioan. Horretarako gazte soldatadun batek etxebizitza bat ordaintzeko soldata garbiaren zein ehuneko behar duen adierazi da. Adierazlea lortzeko, erlazioan jarri dira, alde batetik, urte jakin bateko 18-34 urteko gazteen batez besteko soldata garbiak eta, bestetik, urte berean salerositako etxebizitza librearen batez besteko eskriturazio-prezioak edo batez besteko alokairu-errentak. Etxebizitza jabetzan hartzeak dakarren kostua kalkulatzeko, aintzat hartu dira, horiez gain, batez besteko interes-tasa eta kontratatutako hipoteka-kreditu berrien batez besteko iraunaldia.

Gehieneko prezio onargarriak eurotan adierazten du zein prezio izan beharko lukeen merkatu libreko etxebizitza batek hipoteka-kuotaren edo alokairu-errentaren lehen hilerokoak gehienez hileko soldata garbiaren % 30 izan dadin.

Merkatuko salmenta-prezioaren edo alokairu-errentaren aldearen eta gehieneko prezio onargarriaren arteko diferentziari esker, eurotan detektatu daiteke merkatu libreko eskaintzaren eta gazte soldatadun batek bere kabuz eskuratu dezakeenaren arteko aldea.

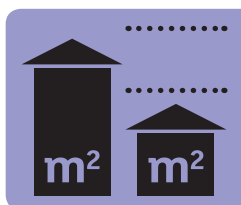

Etxebizitza libre bat erosteko edo alokatzeko behar den diru-sarreraren igoerak adierazten du gazte baten soldata zein ehunekotan igo beharko litzatekeen gazteak etxebizitza bat erosi edo aloka dezan dituen diru-sarreraren % 30 bideratuta hasieran behintzat.

Etxebizitza librea eskuratzeko kostuari buruzko zortzi adierazle horiek (lau etxebizitza erosteari buruzkoak dira eta lau alokatzeari buruzkoak) jabetzako etxebizitzarako bakarrik kalkulatzaren beste biek osatzen dira. Bi adierazleek etxebizitzaren azalera hartzen dute kontuan, eta alokairuaren kasuan ez dira aplikatzen, zeren alokatzen diren etxebizitzaren kasuan ez baitauek ikerketa-urteetako etxebizitzaren azalerari buruzko datuen berri.

Erosteke gehieneko azalera onargarria da etxebizitza libre batek izan behar duen azalera hipoteka-kuotaren lehenengo ordainketak soldata garbiaren % 30 ez gainditzeko.

Etxebizitza librearen batez besteko azaleraren eta erosteko gehieneko azalera onargarriaren arteko aldeak adierazten du (metro koadrotan) merkatu librean saltzen diren etxebizitzaren batez besteko tamainaren arteko eta soldatapeko gazte batek eskuratu ahalko lukeen etxebizitza-tamainaren arteko aldea.

Etxebizitza babestua eskuratzeko 2 adierazle

Etxebizitza babestuak estatuan baino pisu askoz handiagoa du Euskadin; hori dela eta, soldatapeko gazteak emantzipatzeko egiazko aukera bihurtu da. Etxebizitza babestuen baldintzak hobeto egokitzen dira gazteen behar eta aukeretara, eta, ondorioz, etxebizitza bat eskuratzeko erraztasuna ematen da.

Jabetzako etxebizitza babestu bat eskuratzeko kostuak adierazten du soldatapeko gazte batek hipotekaren lehenengo kuota ordaintzeko bideratu beharko lukeen batez besteko soldata garbiaren proportzioa zein den.

Alokairuko etxebizitza babestu bat eskuratzeko kostuak adierazten du alokairua ordaintzeak gazteen batez besteko soldata garbiaren gain zein proportzio eskatzen duen.

Gogoratu behar da zaila dela etxebizitza babestua eskuratzeko adierazleak eratzeari Euskadi eta Espainia erkatu ahal izateko, aplika daitezkeen araudien artean aldeak daudelako, baina, batez ere, Espainiako etxebizitza babestuari buruzko daturik ez dagoelako. Euskadin, Etxebizitzaren Euskal Behatokiak partzialki estaltzen ditu hutsune horiek¹, baina Espainian ez dago kontrapuntu gisa balia daitezkeen antzeko iturririk.

Horrela, bada, erosteko eta alokatzeko etxebizitza babestuaren eskuragarritasun ekonomikoaren bilakaerari buruzko zifrak gai zail batera gerturatzeko lehen ariketa gisa hartu behar dira. Gainera, horrek guztiak hainbat lan-hipotesi erabiltzea eskatu du; horiek guztiak

azaldu dira eranskin metodologikoan.

1. Ikus, adibidez, Informe de evaluación de la política de alquiler 2014, <http://www.garraioak.ejgv.euskadi.eus/informacion/informe-de-evaluacion-de-la-politica-de-alquiler-en-2014/r41-ovad03/es/> [Kontsulta: 2015eko uztailaren 27an].

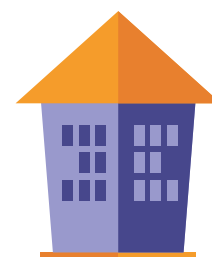
I. ATALA

**ETXEBIZITZA LIBREA JABETZAN
HARTZEAREN INGURUKO
ADIERAZLEAK**

ETXEBIZITZA LIBREA JABETZAN HARTZEAREN INGURUKO ADIERAZLEAK	
1. Etxebizitza librea jabetzan hartzearen kostua	% 53,4
2. Etxebizitza librea erosteko gehieneko salneurri onargarria	110.086 €
3. Etxebizitza librearen salneurriaren eta etxebizitza erosteko gehieneko salneurri onargarriaren arteko aldea	85.968 €
4. Etxebizitza libre bat erosteko behar den diru-sarreraren igoera	% 78,1
5. Etxebizitza librea erosteko gehieneko azalera onargarria	50,1 m ²
6. Etxebizitza librearen batez besteko azaleraren eta etxebizitza erosteko gehieneko azalera onargarriaren arteko aldea	41,2 m ²

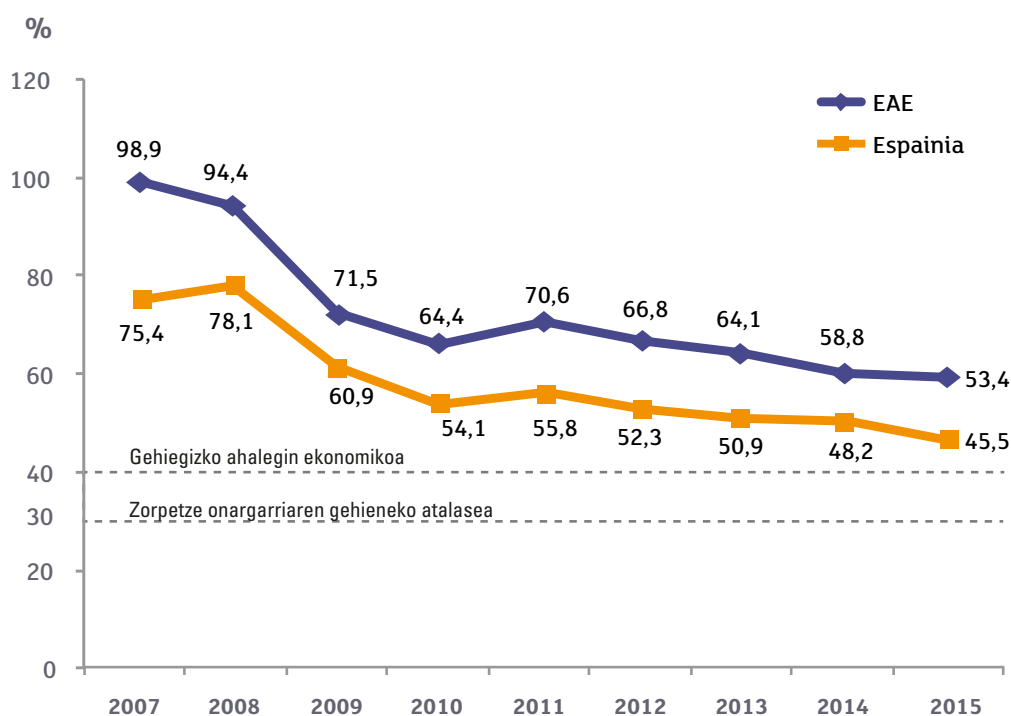

1. ETXEBIZITZA LIBREA JABETZAN HARTZEAREN KOSTUA

DEFINIZIOA

18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek bere hileko soldata garbiaren zer proportzio bideratu beharko lukeen merkatu librean etxebizitza bat erosteko hipotekaren lehen kuota ordaintzera, pisu berriak zein bigarren eskukoak eta familia bakarreko etxebizitzak barne.

18-34 urte bitarteko gazte soldatadun bati etxebizitza jabetzan hartzeak dakarkion kostuaren bilakaera EAEn eta Espainian (%/soldata garbia)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Notariotzaren Kontseilu Nagusiaren estatistika, notario aurrean erregistratutako etxebizitza-salerosteten prezioetarako (etxebizitza berriak eta bigarren eskukoak, barne sarturik pisuak eta familia bakarreko etxebizitzak).
- Espainiako Bankua, etxebizitza libre bat erosteko eman diren hiru urtetik gorako hipoteka-maileguren batez besteko tipoetarako.
- Jabetzaren, Ondasun Higigarrien eta Merkataritza Ondasunen Erregistratzaileen Espainiako Elkargoa, Higuezinen Erregistro Estatistikaren urtekarietan argitaratutako etxebizitzaren gain kontratatutako hipoteka-kreditu berrien iraunaldirako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkesta (SEI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

1. TAULA

 ETXEBIZITZA LIBREA JABETZAN HARTZEAREN KOSTUAREN BILAKAERA
 (%/soldata garbia)

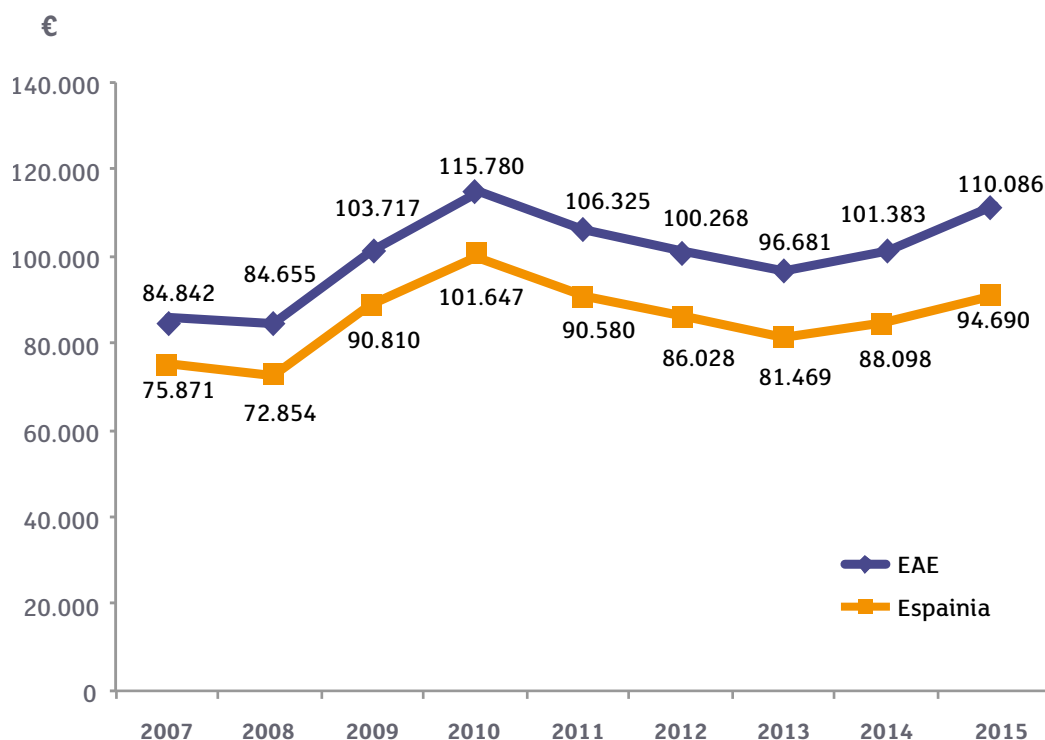
	%	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	98,9	93,7	96,4	105,1	75,4
	2008	94,4	85,4	93,2	101,0	78,1
	2009	71,5	60,2	70,9	78,7	60,9
	2010	64,4	48,3	64,8	72,6	54,1
	2011	70,6	58,6	71,4	75,2	55,8
	2012	66,8	61,9	65,8	69,3	52,3
	2013	64,1	55,2	61,2	71,9	50,9
	2014	58,8	50,6	56,4	65,7	48,2
	2015	53,4	45,4	52,2	58,0	45,5
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	111,8	105,9	109,0	117,3	84,6
	2008	105,7	95,6	104,4	113,1	85,0
	2009	77,5	65,3	76,9	85,4	65,3
	2010	69,6	52,1	69,9	78,5	58,0
	2011	78,5	65,1	79,3	83,6	60,5
	2012	74,3	68,8	73,1	79,0	58,1
	2013	67,8	58,4	64,8	76,1	56,3
	2014	63,7	54,8	61,1	71,2	52,8
	2015	57,7	49,1	56,4	62,7	48,6
GIZONAK 18-34 URTE	2007	88,6	83,1	86,4	93,3	70,2
	2008	85,8	77,6	85,6	91,8	71,8
	2009	65,4	55,1	64,9	72,1	56,1
	2010	58,6	43,9	58,9	66,1	49,5
	2011	63,4	52,6	64,1	67,5	50,7
	2012	59,5	55,1	58,6	63,3	48,3
	2013	59,6	51,4	56,9	66,9	47,5
	2014	53,6	46,1	51,4	59,9	45,5
	2015	48,7	41,4	47,6	52,9	41,9
18-24 URTE	2007	123,1	116,6	123,1	130,8	97,4
	2008	126,4	114,3	124,8	135,2	101,9
	2009	97,9	82,5	97,1	107,9	82,9
	2010	84,6	63,4	86,7	95,4	71,5
	2011	103,8	86,1	104,9	110,5	78,7
	2012	100,6	93,1	99,0	107,0	76,3
	2013	97,3	83,8	92,9	109,1	74,7
	2014	85,9	73,9	82,4	96,0	69,9
	2015	77,2	65,7	75,4	83,9	63,3
25-29 URTE	2007	98,1	92,9	95,6	104,3	76,2
	2008	96,7	87,4	95,5	103,4	79,2
	2009	72,0	60,7	71,5	79,4	60,9
	2010	65,3	48,9	65,6	73,6	55,0
	2011	75,3	62,4	76,0	80,1	57,7
	2012	72,4	67,0	71,2	77,0	56,1
	2013	70,0	60,3	66,9	78,6	54,8
	2014	62,9	54,1	60,3	70,2	51,8
	2015	57,0	48,5	55,7	61,9	47,7
30-34 URTE	2007	84,5	80,0	82,4	89,8	66,2
	2008	82,9	74,9	81,8	88,7	68,3
	2009	62,5	52,6	62,0	68,8	54,2
	2010	55,9	41,9	58,0	63,0	48,4
	2011	62,9	52,1	63,5	66,9	49,4
	2012	59,7	55,2	58,7	63,4	46,1
	2013	57,8	49,8	55,2	64,9	45,0
	2014	52,3	45,0	50,2	58,4	42,9
	2015	47,5	40,4	46,4	51,6	39,4

2. ETXEBIZITZA LIBREA EROSTeko GEHIENeko SALNEURRI ONARGARRIA

DEFINIZIOA:

Etxebizitza libre batek –dela berria, dela bigarren eskukoa- izan beharko lukeen salneurria, hipoteka-kuotaren lehen hilerokoak ez lezan 18-34 urte bitarteko gazte baten hileko soldata garbiaren % 30 gaintitu.

Etxebizitza libre bat erosteko, 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batentzako gehieneko salneurri onargarriaren bilakaera EAEn eta Espainian (eurotan)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Espainiako Bankua, etxebizitza libre bat erosteko eman diren hiru urtetik gorako hipoteka-maileguen batez besteko tipoetarako.
- Jabetzaren, Ondasun Higigarrien eta Merkataritza Ondasunen Erregistratzaileen Espainiako Elkargoa, Higuezinen Erregistro Estatistikaren urtekarietan argitaratutako etxebizitzaren gain kontratatutako hipoteka-kreditu berrien iraunaldirako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkesta (SEI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

2. TAULA

 ETXEBIZITZA LIBREA EROSTEN GEHIENEN SALNEURRI ONARGARRIAREN
 BILAKAERA (eurotan)

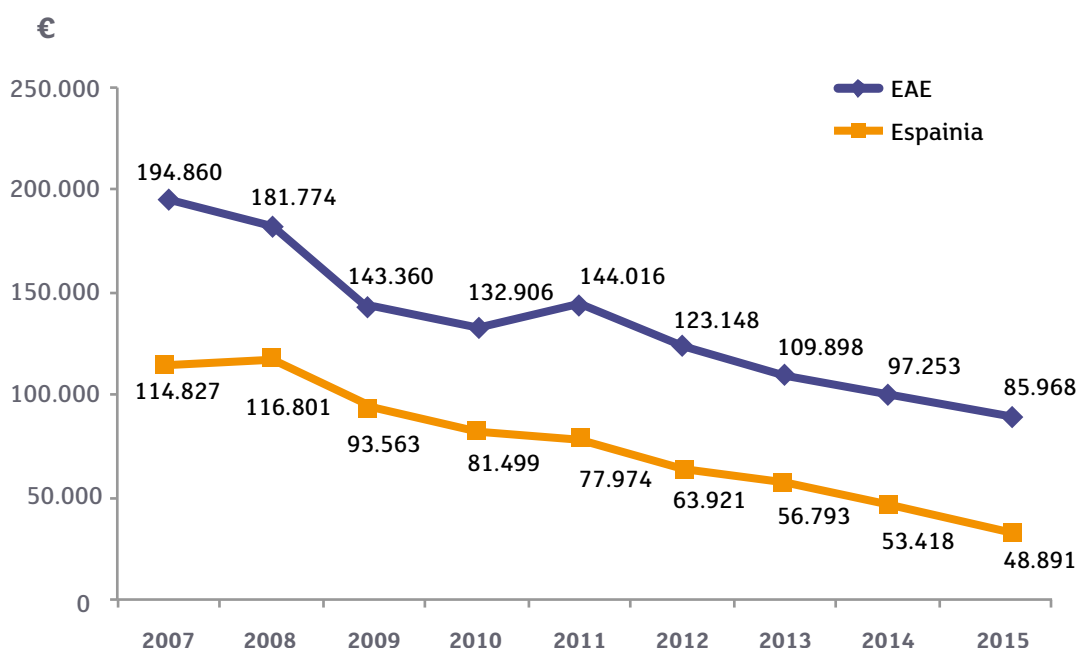
	€	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	84.842	83.916	86.006	83.476	75.871
	2008	84.655	83.731	85.816	83.292	72.854
	2009	103.717	102.585	105.140	102.047	90.810
	2010	115.780	114.516	117.368	113.916	101.647
	2011	106.325	105.165	107.784	104.614	90.580
	2012	100.268	99.174	101.643	101.130	86.028
	2013	96.681	95.626	98.007	95.125	81.469
	2014	101.383	101.566	102.071	100.207	88.098
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	110.086	110.284	110.833	108.809	94.690
	2008	75.072	74.253	76.102	74.833	67.617
	2009	75.610	74.784	76.647	74.392	66.945
	2009	95.596	94.552	96.907	94.057	84.701
	2010	107.190	106.020	108.660	105.465	94.799
	2011	95.657	94.613	96.969	94.117	83.565
	2012	90.194	89.210	91.431	88.742	77.429
	2013	91.407	90.410	92.661	89.936	73.646
GIZONAK 18-34 URTE	2014	93.572	93.740	94.207	92.487	80.406
	2015	101.869	102.052	102.560	100.687	88.593
	2007	94.685	94.545	95.983	94.050	81.541
	2008	93.112	92.096	93.487	91.613	79.258
	2009	113.337	112.100	114.891	111.512	98.611
	2010	127.285	125.896	129.031	125.236	111.045
	2011	118.404	117.112	120.028	116.498	99.787
	2012	112.666	111.437	114.212	110.853	93.101
18-24 URTE	2013	103.942	102.807	105.367	102.269	87.366
	2014	111.211	111.411	111.966	109.921	93.260
	2015	120.757	120.975	121.577	119.357	102.914
	2007	68.182	67.437	67.383	67.084	58.726
	2008	63.233	62.543	64.101	62.216	55.821
	2009	75.720	74.893	76.758	74.501	66.731
	2010	88.151	87.189	87.665	86.732	76.814
	2011	72.324	71.535	73.316	71.160	64.275
25-29 URTE	2012	66.614	65.887	67.528	65.542	58.935
	2013	63.716	63.021	64.590	62.691	55.533
	2014	69.369	69.494	69.840	68.565	60.696
	2015	76.158	76.295	76.675	75.275	68.071
	2007	85.533	84.600	86.706	84.156	75.094
	2008	82.681	81.778	83.815	81.350	71.840
	2009	102.889	101.766	104.300	101.233	90.860
	2010	114.237	112.990	115.804	112.398	99.902
30-34 URTE	2011	99.772	98.683	101.140	98.165	87.657
	2012	92.600	91.589	93.870	91.109	80.242
	2013	88.523	87.557	89.737	87.098	75.754
	2014	94.813	94.984	95.457	93.713	81.987
	2015	103.220	103.406	103.921	102.023	90.335
	2007	99.329	98.245	100.691	97.730	86.370
	2008	96.425	95.373	97.748	94.873	83.325
	2009	118.679	117.383	120.306	116.768	101.971
	2010	133.520	132.063	130.972	131.371	113.483
	2011	119.436	118.132	121.074	117.513	102.417
	2012	112.340	111.114	113.881	110.532	97.521
	2013	107.181	106.011	108.651	105.455	92.231
	2014	113.945	114.150	114.718	112.623	98.970
	2015	123.725	123.949	124.566	122.291	109.215

3. ETXEBIZITZA LIBREAREN SALNEURRIAREN ETA ETXEBIZITZA EROSTEKO GEHIENEN SALNEURRI ONARGARRIAREN ARTEKO ALDEA

DEFINIZIOA:

Zenbat euroko aldea dagoen etxebizitza librean (berri zein bigarren eskuko) batez besteko salneurriaren eta 18-34 urte bitarteko gazte batek, bere hileko soldata garbiaren % 30 baino gehiago erabili gabe hipoteka-kuotaren lehen hilerokoa ordaintzeko, etxebizitza erosteko gehieneko salneurri onargarriaren artean.

Etxebizitza librean merkatu-prezioaren eta 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batentzako gehieneko salneurri onargarriaren arteko aldearen bilakaera EAEn eta Espainian (eurotan)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Notariotzaren Kontseilu Nagusiaren estatistika, notario aurrean erregistratutako merkatu libreko etxebizitza (pisuak eta familia bakarreko etxebizitzak barne) berri zein bigarren eskuko salerosketa-prezioetarako.
- Espainiako Bankua, etxebizitza libre bat erosteko eman diren hiru urtetik gorako hipoteka-maileguren batez besteko tipoetarako.
- Jabetzaren, Ondasun Higigarrien eta Merkataritza Ondasunen Erregistratzaileen Espainiako Elkargoa, Higuezinen Erregistro Estatistikaren urtekarietan argitaratutako etxebizitzaren gain kontratatutako hipoteka-kreditu berrien iraunaldirako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkesta (SEI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

3. TAULA

 ETXEBIZITZA LIBREAREN SALNEURRIAREN ETA ETXEBIZITZA EROSTeko GEHIENEKO
 SALNEURRI ONARGARRIAREN ARTEKO ALDEAREN BILAKAERA (eurotan)

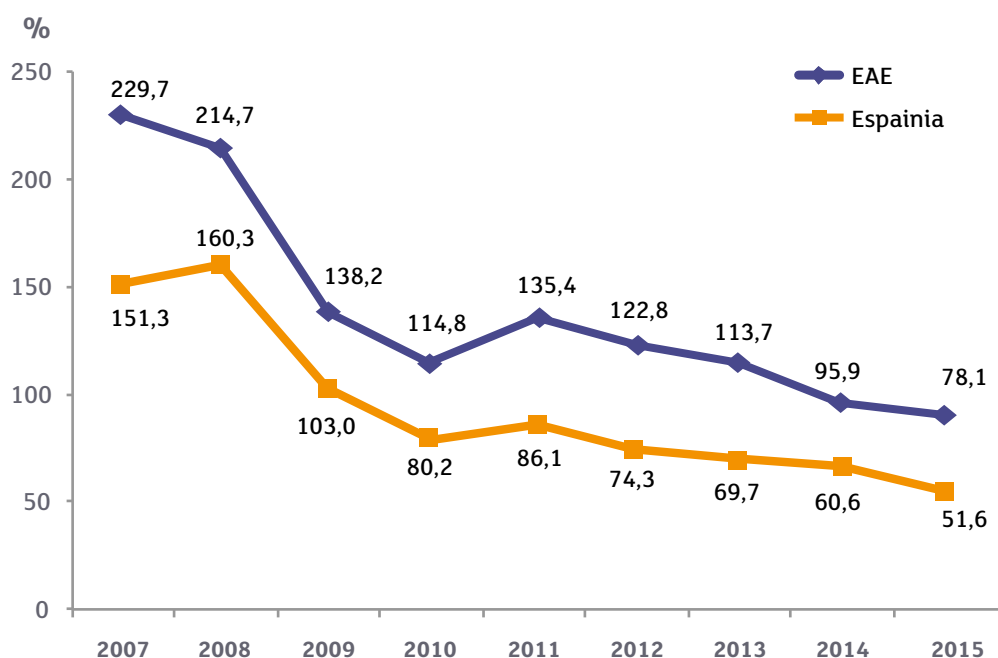
	€	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	194.860	178.125	190.405	209.003	114.827
	2008	181.774	154.494	180.867	197.171	116.801
	2009	143.360	103.330	143.320	165.804	93.563
	2010	132.906	69.717	135.973	161.916	81.499
	2011	144.016	100.120	148.584	157.564	77.974
	2012	123.148	105.352	121.282	132.589	63.921
	2013	109.898	80.451	101.991	132.928	56.793
	2014	97.253	69.732	89.866	119.191	53.418
	2015	85.968	56.759	81.948	101.606	48.891
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	204.630	187.788	200.309	217.647	123.081
	2008	190.820	163.440	190.037	206.071	122.710
	2009	151.482	111.363	151.552	173.795	99.672
	2010	141.495	78.213	144.681	170.367	88.347
	2011	154.684	110.672	159.399	168.061	84.989
	2012	133.222	115.317	131.494	144.977	72.521
	2013	115.172	85.668	107.337	138.117	64.615
	2014	105.064	77.557	97.731	126.911	61.110
	2015	94.184	64.991	90.220	109.728	54.988
GIZONAK 18-34 URTE	2007	185.017	167.495	180.428	198.429	109.157
	2008	173.318	146.129	173.196	188.851	110.398
	2009	133.740	93.815	133.568	156.339	85.762
	2010	121.400	58.337	124.310	150.596	72.101
	2011	131.937	88.173	136.339	145.680	68.767
	2012	110.750	93.090	108.714	122.867	56.848
	2013	102.637	73.270	94.631	125.785	50.896
	2014	87.425	59.886	79.972	109.477	48.256
	2015	75.296	46.068	71.204	91.059	40.667
18-24 URTE	2007	211.520	194.603	209.028	225.395	131.972
	2008	203.196	175.681	202.583	218.248	133.835
	2009	171.357	131.022	171.701	193.351	117.642
	2010	160.535	97.044	165.676	189.100	106.332
	2011	178.017	133.750	183.051	191.018	104.279
	2012	156.802	138.639	155.397	168.177	91.015
	2013	142.863	113.056	135.408	165.363	82.728
	2014	129.266	101.803	122.097	150.833	80.819
	2015	119.895	90.748	116.106	135.141	75.510
25-29 URTE	2007	194.168	177.441	189.705	208.323	115.603
	2008	183.749	156.446	182.869	199.114	117.816
	2009	144.188	104.149	144.159	166.618	93.513
	2010	134.448	71.243	137.537	163.434	83.244
	2011	150.569	106.602	155.228	164.013	80.897
	2012	130.816	112.937	129.056	142.610	69.707
	2013	118.056	88.520	110.261	140.955	62.508
	2014	103.823	76.314	96.481	125.685	59.529
	2015	92.833	63.637	88.860	108.392	53.246
30-34 URTE	2007	180.373	163.796	175.720	194.749	104.327
	2008	170.004	142.852	168.936	185.591	106.330
	2009	128.398	88.532	128.153	151.083	82.402
	2010	115.165	52.170	122.369	144.461	69.663
	2011	130.905	87.153	135.294	144.665	66.137
	2012	111.076	93.412	109.045	123.188	52.428
	2013	99.399	70.067	91.348	122.598	46.031
	2014	84.691	57.148	77.219	106.775	42.546
	2015	72.328	43.095	68.215	88.125	34.366

4. ETXEBIZITZA LIBRE BAT EROSTeko BEHAR DEN DIRU-SARREREN IGOERA

DEFINIZIOA:

18-34 urte bitarteko soldatadun baten hileko soldata garbia zer ehunekotan igo behar den merkatu libreko etxebizitza bat (berri zein bigarren eskuko) erosteko, gehienez ere soldataren % 30 bidera dezan hipoteka-kuotaren lehenengo ordainketa egitera.

Etxebizitza libre bat erosteko 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek diru-sarreretan behar duen igoeraren bilakaera EAEn eta Espainian (%/soldata garbia)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Notariotzaren Kontseilu Nagusiaren estatistika, notario aurrean erregistratutako merkatu libreko etxebizitza (pisuak eta familia bakarreko etxebizitzak barne) berri zein bigarren eskukoaren salerosketa-prezioetarako.
- Espainiako Bankua, etxebizitza libre bat erosteko eman diren hiru urtetik gorako hipoteka-maileguen batez besteko tipoetarako.
- Jabetzaren, Ondasun Higigarrien eta Merkataritza Ondasunen Erregistratzaileen Espainiako Elkargoa, Higuezinen Erregistro Estatistikaren urtekarietan argitaratutako etxebizitzaren gain kontratatutako hipoteka-kreditu berrien iraunaldirako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkesta (SEI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

4. TAULA

 ETXEBIZITZA LIBRE BAT EROSTEKO BEHAR DEN DIRU-SARREREN IGOERAREN
 BILAKAERA (%/ soldata garbia).

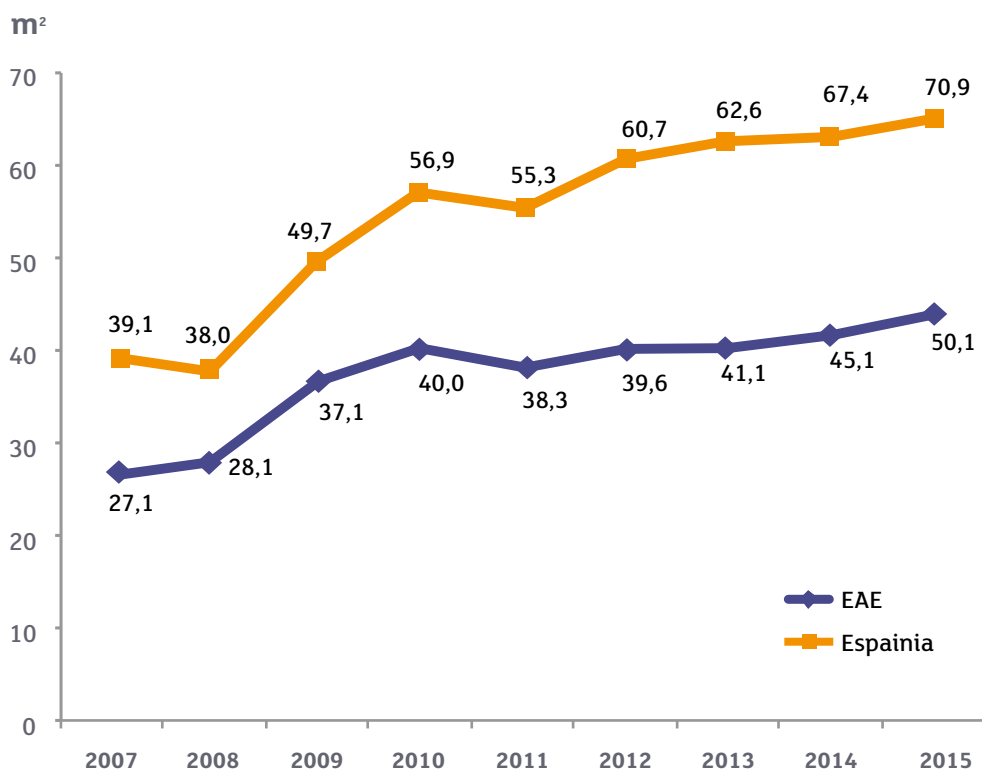
	%	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	229,7	212,3	221,4	250,4	151,3
	2008	214,7	184,5	210,8	236,7	160,3
	2009	138,2	100,7	136,3	162,5	103,0
	2010	114,8	60,9	115,9	142,1	80,2
	2011	135,4	95,2	137,9	150,6	86,1
	2012	122,8	106,2	119,3	131,1	74,3
	2013	113,7	84,1	104,1	139,7	69,7
	2014	95,9	68,7	88,0	118,9	60,6
	2015	78,1	51,5	73,9	93,4	51,6
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	272,6	252,9	263,2	290,8	182,0
	2008	252,4	218,5	247,9	277,0	183,3
	2009	158,5	117,8	156,4	184,8	117,7
	2010	132,0	73,8	133,1	161,5	93,2
	2011	161,7	117,0	164,4	178,6	101,7
	2012	147,7	129,3	143,8	163,4	93,7
	2013	126,0	94,8	115,8	153,6	87,7
	2014	112,3	82,7	103,7	137,2	76,0
	2015	92,5	63,7	88,0	109,0	62,1
GIZONAK 18-34 URTE	2007	195,4	177,2	188,0	211,0	133,9
	2008	186,1	158,7	185,3	206,1	139,3
	2009	118,0	83,7	116,3	140,2	87,0
	2010	95,4	46,3	96,3	120,2	64,9
	2011	111,4	75,3	113,6	125,0	68,9
	2012	98,3	83,5	95,2	110,8	61,1
	2013	98,7	71,3	89,8	123,0	58,3
	2014	78,6	53,8	71,4	99,6	51,7
	2015	62,4	38,1	58,6	76,3	39,5
18-24 URTE	2007	310,2	288,6	310,2	336,0	224,7
	2008	321,3	280,9	316,0	350,8	239,8
	2009	226,3	174,9	223,7	259,5	176,3
	2010	182,1	111,3	189,0	218,0	138,4
	2011	246,1	187,0	249,7	268,4	162,2
	2012	235,4	210,4	230,1	256,6	154,4
	2013	224,2	179,4	209,6	263,8	149,0
	2014	186,3	146,5	174,8	220,0	133,2
	2015	157,4	118,9	151,4	179,5	110,9
25-29 URTE	2007	227,0	209,7	218,8	247,5	153,9
	2008	222,2	191,3	218,2	244,8	164,0
	2009	140,1	102,3	138,2	164,6	102,9
	2010	117,7	63,1	118,8	145,4	83,3
	2011	150,9	108,0	153,5	167,1	92,3
	2012	141,3	123,3	137,5	156,5	86,9
	2013	133,4	101,1	122,9	161,8	82,5
	2014	109,5	80,3	101,1	134,1	72,6
	2015	89,9	61,5	85,5	106,2	58,9
30-34 URTE	2007	181,6	166,7	174,5	199,3	120,8
	2008	176,3	149,8	172,8	195,6	127,6
	2009	108,2	75,4	106,5	129,4	80,8
	2010	86,3	39,5	93,4	110,0	61,4
	2011	109,6	73,8	111,7	123,1	64,6
	2012	98,9	84,1	95,8	111,5	53,8
	2013	92,7	66,1	84,1	116,3	49,9
	2014	74,3	50,1	67,3	94,8	43,0
	2015	58,5	34,8	54,8	72,1	31,5

5. ETXEBIZITZA LIBREA EROSTEKO GEHIENEN AZALERA ONARGARRIA

DEFINIZIOA:

Etxebizitza libre batek gehienez izan beharko lukeen azalera eraikia, metro karratuetan, 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek hipoteka-mailegu baten bitartez erosi ahal izateko, hipotekaren lehen hilerokoak haren hileko soldata garbiaren % 30 gainditu gabe.

Etxebizitza libre bat erosteko, 18-34 urte bitarteko soldatadun gazte batentzako gehieneko azalera onargarriaren bilakaera EAEn eta Espainian (m²-tan)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Notariotzaren Kontseilu Nagusiaren estatistika, notario aurrean erregistratutako merkatu libreko etxebizitza (pisuak eta familia bakarreko etxebizitzak barne) berri zein bigarren eskuko salerosketa-prezioetarako.
- Espainiako Bankua, etxebizitza libre bat erosteko eman diren hiru urtetik gorako hipoteka-maileguen batez besteko tipoetarako.
- Jabetzaren, Ondasun Higigarrien eta Merkataritza Ondasunen Erregistratzaileen Espainiako Elkargoa, Higiezinaren Erregistro Estatistikaren urtekarietan argitaratutako etxebizitzaren gain kontratatutako hipoteka-kreditu berrien iraunaldirako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkesta (SEI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

5. TAULA

 ETXEBIZITZA LIBREA EROSTEKO GEHIENEN AZALERA ONARGARRIAREN BILAKAERA
(m²-tan)

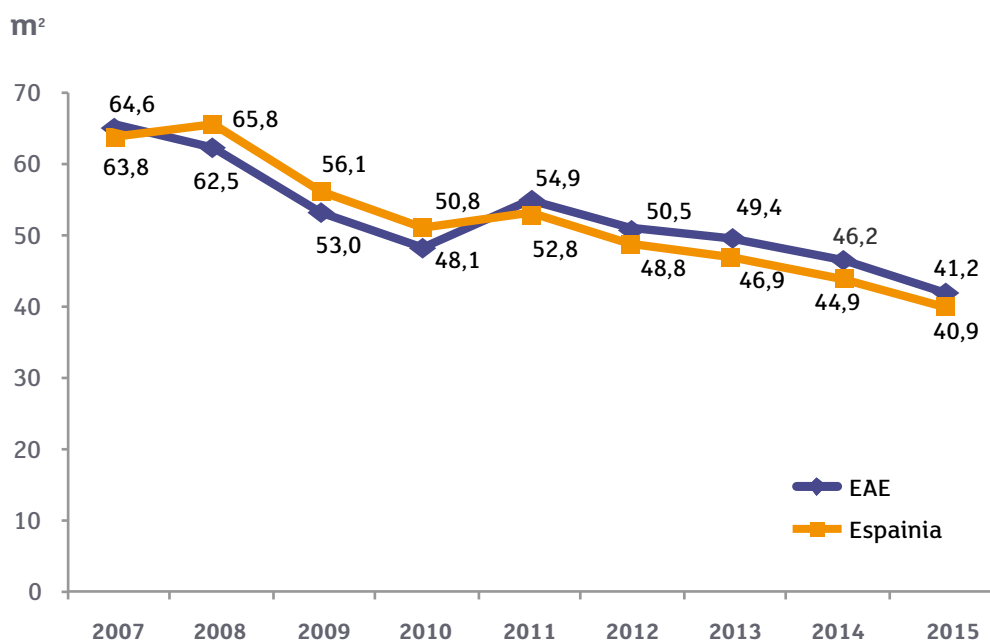
	m ²	CAPV				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	27,1	33,8	26,7	25,5	39,1
	2008	28,1	35,4	27,7	26,1	38,0
	2009	37,1	50,2	36,0	33,5	49,7
	2010	40,0	58,7	39,0	35,0	56,9
	2011	38,3	52,1	36,4	36,2	55,3
	2012	39,6	49,2	39,3	36,9	60,7
	2013	41,1	54,5	42,6	35,3	62,6
	2014	45,1	58,6	47,0	38,7	67,4
	2015	50,1	70,5	51,4	43,5	70,9
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	24,0	29,9	23,6	22,8	34,8
	2008	25,1	31,6	24,7	23,3	34,9
	2009	34,2	46,2	33,2	30,9	46,3
	2010	37,0	54,4	36,1	32,4	53,1
	2011	34,4	46,9	32,8	32,5	51,0
	2012	35,6	44,3	35,4	32,4	54,6
	2013	38,8	51,6	40,3	33,4	56,6
	2014	41,6	54,1	43,4	35,7	61,5
	2015	46,4	65,3	47,6	40,2	66,3
GIZONAK 18-34 URTE	2007	30,2	38,1	29,8	28,7	42,0
	2008	31,0	38,9	30,1	28,7	41,4
	2009	40,5	54,8	39,4	36,6	54,0
	2010	43,9	64,6	42,9	38,5	62,2
	2011	42,6	58,0	40,6	40,3	60,9
	2012	44,5	55,3	44,2	40,5	65,7
	2013	44,2	58,6	45,8	37,9	67,2
	2014	49,5	64,2	51,5	42,4	71,4
	2015	54,9	77,4	56,4	47,7	77,0
18-24 URTE	2007	21,8	27,2	20,9	20,5	30,3
	2008	21,0	26,4	20,7	19,5	29,1
	2009	27,1	36,6	26,3	24,4	36,5
	2010	30,4	44,7	29,1	26,7	43,0
	2011	26,0	35,5	24,8	24,6	39,3
	2012	26,3	32,7	26,1	23,9	41,6
	2013	27,1	35,9	28,1	23,3	42,7
	2014	30,9	40,1	32,1	26,4	46,4
	2015	34,7	48,8	35,6	30,1	50,9
25-29 URTE	2007	27,3	34,1	26,9	25,7	38,7
	2008	27,5	34,6	27,0	25,5	37,5
	2009	36,8	49,8	35,8	33,2	49,7
	2010	39,4	58,0	38,5	34,6	55,9
	2011	35,9	48,9	34,2	33,9	53,5
	2012	36,6	45,5	36,3	33,3	56,6
	2013	37,6	49,9	39,0	32,3	58,2
	2014	42,2	54,8	43,9	36,1	62,7
	2015	47,0	66,1	48,2	40,8	67,6
30-34 URTE	2007	31,7	39,6	31,2	29,8	44,5
	2008	32,1	40,3	31,5	29,7	43,5
	2009	42,4	57,4	41,2	38,3	55,8
	2010	46,1	67,7	43,5	40,4	63,6
	2011	43,0	58,6	40,9	40,6	62,6
	2012	44,4	55,2	44,1	40,4	68,8
	2013	45,5	60,5	47,3	39,1	70,9
	2014	50,7	65,8	52,8	43,4	75,7
	2015	56,3	79,3	57,8	48,9	81,7

6. ETXEBIZITZA LIBREAREN BATEZ BESTEKO AZALERAREN ETA ETXEBIZITZA EROSTEKO GEHIENEN AZALERA ONARGARRIAREN ARTEKO ALDEA

DEFINIZIOA:

Zenbat metro karratuko aldea dagoen salerositako etxebizitzaren batez besteko azalera eraikiaren eta 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek, hipoteka-kuotaren lehen hilerokoa ordaintzeko bere hileko soldata garbiaren % 30 baino gehiago erabili gabe, etxebizitza erosteko gehieneko azalera onargarriaren artean.

Merkatu librea salerositako etxebizitzaren batez besteko azalaren eta 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batentzako gehieneko azalera onargarriaren arteko aldearen bilakaera EAEn eta Espainian (m²-tan)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Notariotzaren Kontseilu Nagusiaren estatistika, notario aurrean erregistratutako merkatu libreko etxebizitza pisuak eta familia bakarreko etxebizitzak barne) berri zein bigarren eskuko salerosketa-prezioetarako.
- Espainiako Bankua, etxebizitza libre bat erosteko eman diren hiru urtetik gorako hipoteka-maileguen batez besteko tipoetarako.
- Jabetzaren, Ondasun Higigarrien eta Merkataritza Ondasunen Erregistratzaileen Espainiako Elkargoa, Higuezinen Erregistro Estatistikaren urtekarietan argitaratutako etxebizitzaren gain kontratatutako hipoteka-kreditu berrien iraunaldirako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkesta (SEI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

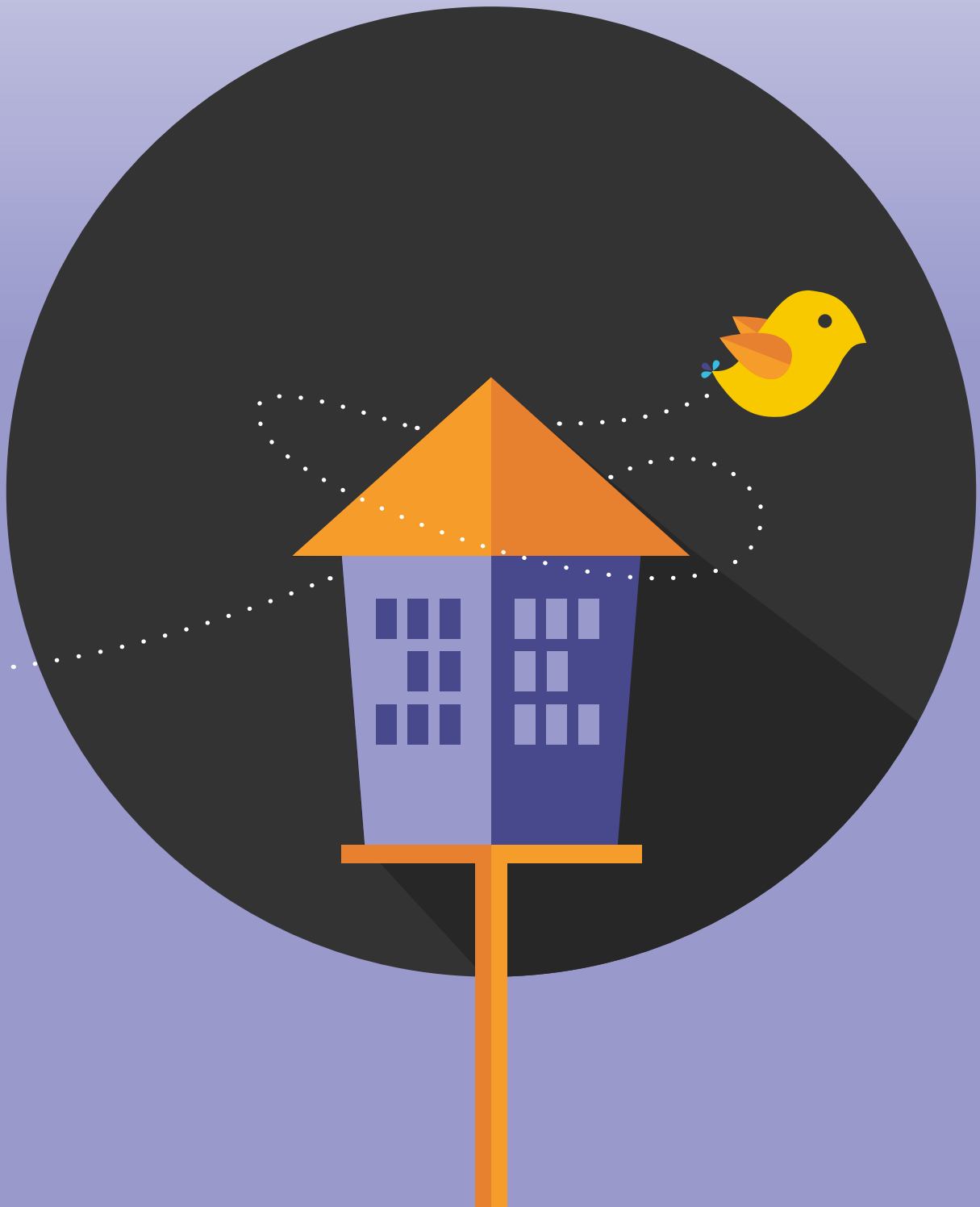
6. TAULA

 ETXEBIZITZA LIBREAREN BATEZ BESTEKO AZALERAREN ETA ETXEBIZITZA EROSTEKO GEHIENEN AZALERA ONARGARRIAREN ARTEKO ALDEAREN BILAKAERA (m²-tan).

	m ²	CAPV				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	64,6	78,0	60,6	65,0	63,8
	2008	62,5	70,6	58,8	64,1	65,8
	2009	53,0	55,3	49,7	55,2	56,1
	2010	48,1	40,8	46,5	51,4	50,8
	2011	54,9	56,7	51,8	57,2	52,8
	2012	50,5	55,3	48,7	49,6	48,8
	2013	49,4	54,8	45,8	51,1	46,9
	2014	46,2	49,3	43,4	47,4	44,9
	2015	41,2	44,4	39,2	41,3	40,9
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	67,7	81,9	63,7	67,6	68,1
	2008	65,5	74,4	61,8	66,9	68,9
	2009	55,9	59,2	52,6	57,8	59,4
	2010	51,0	45,1	49,4	54,0	54,6
	2011	58,7	61,9	55,5	60,9	57,1
	2012	54,5	60,2	52,7	54,1	54,8
	2013	51,6	57,8	48,2	53,0	52,9
	2014	49,7	53,8	47,1	50,3	50,7
	2015	45,0	49,7	43,0	44,5	45,4
GIZONAK 18-34 URTE	2007	61,4	73,7	57,5	61,8	60,9
	2008	59,7	67,1	56,3	61,5	62,4
	2009	49,5	50,6	46,4	52,1	51,8
	2010	44,1	34,9	42,6	47,9	45,5
	2011	50,5	50,7	47,7	53,1	47,2
	2012	45,6	49,2	43,8	46,0	43,8
	2013	46,3	50,7	42,6	48,5	42,4
	2014	41,8	43,6	38,9	43,6	40,9
	2015	36,4	37,5	34,2	37,1	34,7
18-24 URTE	2007	69,9	84,6	66,4	70,0	72,7
	2008	69,6	79,6	65,8	70,7	74,7
	2009	63,0	68,8	59,5	64,2	69,3
	2010	57,6	54,8	56,4	59,7	64,7
	2011	67,1	73,3	63,5	68,8	68,9
	2012	63,8	71,8	61,9	62,5	67,9
	2013	63,4	73,4	60,4	63,2	66,9
	2014	60,4	67,8	58,3	59,6	65,8
	2015	56,7	66,1	55,0	54,7	60,8
25-29 URTE	2007	64,4	77,7	60,4	64,8	64,2
	2008	63,2	71,4	59,5	64,7	66,3
	2009	53,2	55,7	50,0	55,5	56,1
	2010	48,6	41,6	47,0	51,8	51,8
	2011	57,2	59,9	54,1	59,5	54,6
	2012	53,6	59,0	51,7	53,2	52,9
	2013	52,9	59,4	49,4	54,1	51,3
	2014	49,1	53,1	46,5	49,9	49,5
	2015	44,4	48,8	42,4	44,0	44,1
30-34 URTE	2007	60,0	72,2	56,0	60,6	58,4
	2008	58,6	65,7	55,0	60,5	60,3
	2009	47,6	48,0	44,5	50,4	50,0
	2010	42,0	31,8	42,0	46,0	44,2
	2011	50,1	50,2	47,3	52,8	45,6
	2012	45,8	49,4	44,0	46,1	40,7
	2013	44,9	48,9	41,2	47,3	38,7
	2014	40,6	42,0	37,6	42,6	36,5
	2015	35,0	35,6	32,8	35,9	30,0

II. ATALA

**ETXEBIZITZA LIBREA
ALOKAIRUAN HARTZEAREN
INGURUKO ADIERAZLEAK**

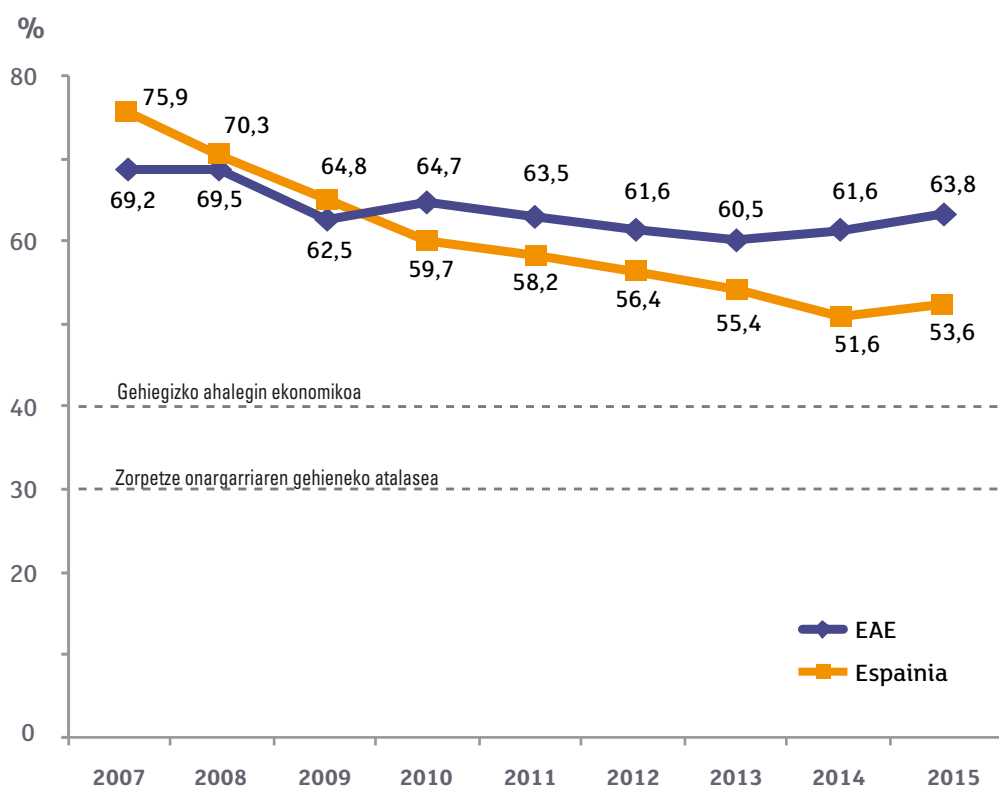

7. ETXEBIZITZA LIBREA ALOKATZEAREN KOSTUA

DEFINIZIOA:

18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek bere hileko soldata garbiaren zer proportzio bideratu beharko lukeen merkatu libreko etxebizitza baten alokairua ordaintzera (bazter utzirik bestelako gastu gehigarriak, hala nola, fidantzak, hornidura-altak, bitartekarien ordainsariak...).

Etxebizitza libre bat alokairuan hartzeak 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun bati dakarkion kostuaren bilakaera EAEn eta Espainian (%/soldata garbia)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Higiezinaren Eskaintzari buruzko Inkesta, Etxebizitzaren Euskal Behatokiarena, Euskadiko alokairu-etxebizitza libreen hileko batez besteko errentaren datua lortzeko.
- Espainiako alokairu-etxebizitza buruzko txostena, Fotocasa.es higiezinaren atariarena, Espainian alokatzen diren etxebizitzaren hileko batez besteko errentarako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkesta (SEI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

7. TAULA

 ETXEBIZITZA LIBREA ALOKAIRUAN HARTZEAREN KOSTUAREN BILAKAERA
 (%/ soldata garbia)

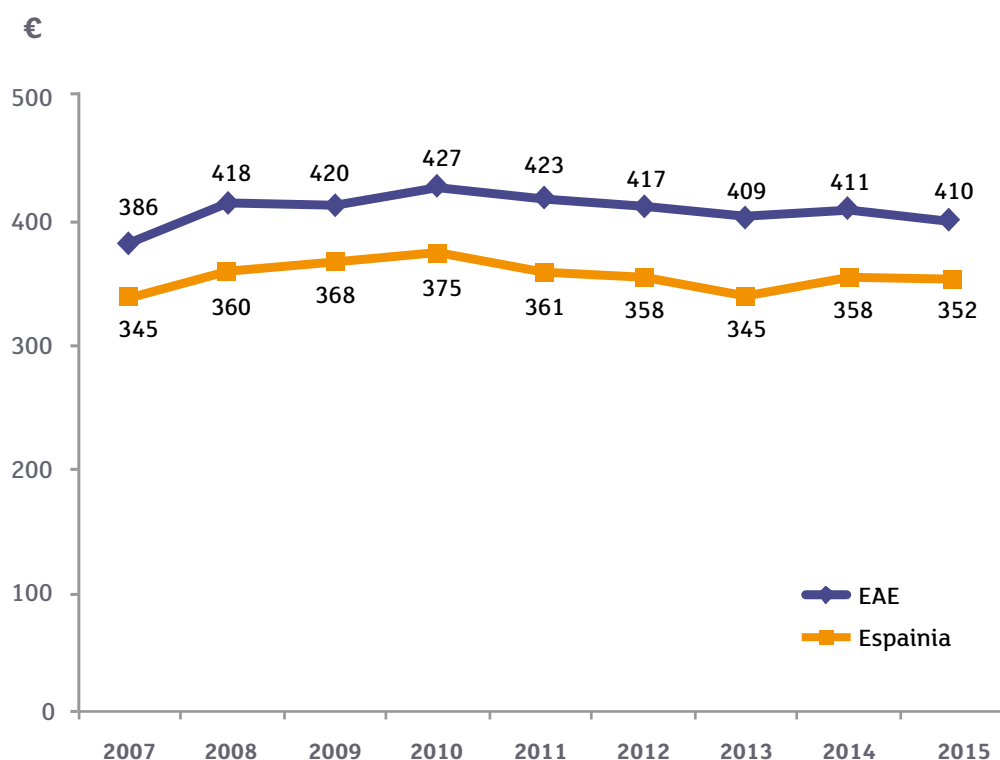
	%	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	69,2	71,5	67,2	71,3	75,9
	2008	69,5	64,9	68,6	79,2	70,3
	2009	62,5	60,5	62,1	68,3	64,8
	2010	64,7	58,8	64,0	71,7	59,7
	2011	63,5	59,5	61,7	71,6	58,2
	2012	61,6	57,5	61,4	62,7	56,4
	2013	60,5	55,1	60,6	61,2	55,4
	2014	61,6	53,1	62,4	60,4	51,6
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	63,8	54,1	64,0	67,5	53,6
	2007	78,3	80,8	75,9	79,5	85,2
	2008	77,8	72,7	76,8	88,7	76,5
	2009	67,9	65,6	67,4	74,2	69,5
	2010	69,9	63,5	69,1	77,5	64,0
	2011	70,6	66,2	68,6	79,6	63,1
	2012	68,5	63,9	68,3	71,5	62,6
	2013	64,0	58,3	64,1	64,7	61,3
GIZONAK 18-34 URTE	2014	66,7	57,5	67,6	65,4	56,5
	2015	69,0	58,5	69,2	73,0	57,3
	2007	62,0	63,4	60,2	63,3	70,6
	2008	63,2	59,0	62,9	72,0	64,6
	2009	57,2	55,3	56,8	62,5	59,7
	2010	58,9	53,4	58,2	65,2	54,6
	2011	57,1	53,5	55,4	64,3	52,9
	2012	54,8	51,2	54,7	57,2	52,1
18-24 URTE	2013	56,3	51,3	56,4	56,9	51,7
	2014	56,1	48,4	56,8	55,0	48,7
	2015	58,2	49,3	58,4	61,6	49,4
	2007	86,2	88,9	85,7	88,7	98,1
	2008	93,1	86,9	91,8	106,1	91,7
	2009	85,7	82,8	85,1	93,6	88,2
	2010	85,0	77,2	85,7	94,2	78,9
	2011	93,4	87,5	90,7	105,3	82,1
25-29 URTE	2012	92,7	86,5	92,5	96,8	82,3
	2013	91,8	83,6	92,0	92,9	81,3
	2014	90,0	77,6	91,1	88,2	74,9
	2015	92,3	78,2	92,5	97,6	74,6
	2007	68,7	70,9	66,6	70,7	76,7
	2008	71,2	66,5	70,2	81,1	71,3
	2009	63,1	60,9	62,6	68,9	64,8
	2010	65,6	59,6	64,9	72,7	60,7
30-34 URTE	2011	67,7	63,4	65,8	76,3	60,2
	2012	66,7	62,2	66,5	69,7	60,4
	2013	66,1	60,2	66,2	66,8	59,6
	2014	65,9	56,8	66,7	64,6	55,5
	2015	68,1	57,7	68,3	72,0	56,2
	2007	59,1	61,0	57,4	60,9	66,7
	2008	61,0	57,0	60,2	69,6	61,5
	2009	54,7	52,8	54,3	59,7	57,7
	2010	56,1	51,0	57,3	62,2	53,4
	2011	56,6	53,0	54,9	63,7	51,5
	2012	55,0	51,3	54,8	57,4	49,7
	2013	54,6	49,7	54,7	55,2	49,0
	2014	54,8	47,2	55,5	53,7	45,9
	2015	56,8	48,2	57,0	60,1	46,5

8. ETXEBIZITZA LIBREA ALOKATZEKO GEHIENEN ERRENTA ONARGARRIA

DEFINIZIOA:

Alokairuko etxebizitza libre batek izan beharko lukeen errenta, alokairua ordaintzeak ez lezan 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun baten hileroko soldata garbiaren % 30 gainditu.

18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek etxebizitza alokatzeko gehieneko errenta onargarriaren bilakaera EAEn eta Espainian (euro hileko)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Higiezinaren Eskaintzari buruzko Inkesta, Etxebizitzaren Euskal Behatokiarena, Euskadiko alokairu-etxebizitza libreen hileko batez besteko errentaren datua lortzeko.
- Espainiako alokairu-etxebizitzei buruzko txostena, Fotocasa.es higiezinaren atariarena, Espainian alokatzen diren etxebizitzaren hileko batez besteko errentarako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkesta (SEI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

8. TAULA

 ETXEBIZITZA LIBREA ALOKATZEKO GEHIENEN ERRENTA ONARGARRIAREN
 BILAKAERA (euro hileko)

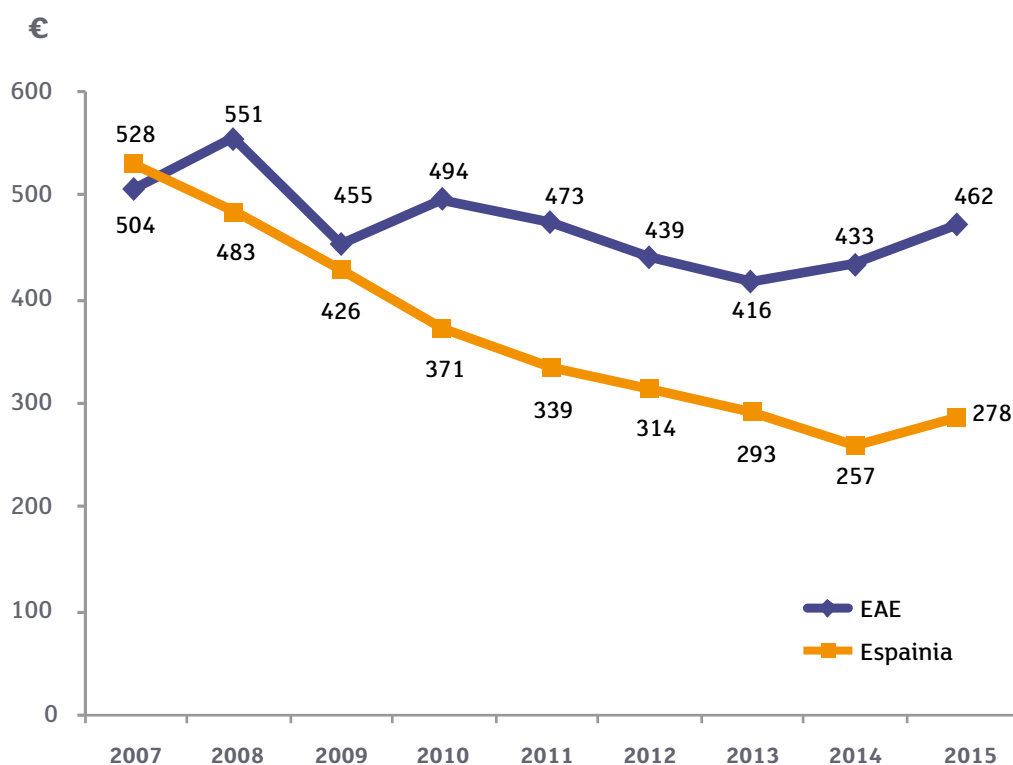
	€	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	386	381	391	379	345
	2008	418	414	424	411	360
	2009	420	415	426	413	368
	2010	427	423	433	420	375
	2011	423	419	429	416	361
	2012	417	412	423	421	358
	2013	409	405	415	403	345
	2014	411	412	414	407	358
	2015	410	410	412	405	352
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	341	338	346	340	307
	2008	373	369	379	367	331
	2009	387	383	392	381	343
	2010	396	391	401	389	350
	2011	381	377	386	375	333
	2012	375	371	380	369	322
	2013	387	383	392	381	312
	2014	380	380	382	375	326
	2015	379	380	382	375	330
GIZONAK 18-34 URTE	2007	430	430	436	428	371
	2008	460	455	462	453	392
	2009	459	454	465	451	399
	2010	470	465	476	462	410
	2011	471	466	478	464	397
	2012	469	463	475	461	387
	2013	440	435	446	433	370
	2014	451	452	454	446	379
	2015	449	450	452	444	383
18-24 URTE	2007	310	307	306	305	267
	2008	312	309	317	307	276
	2009	306	303	311	302	270
	2010	325	322	323	320	283
	2011	288	285	292	283	256
	2012	277	274	281	273	245
	2013	270	267	273	265	235
	2014	282	282	283	278	246
	2015	283	284	285	280	253
25-29 URTE	2007	389	385	394	383	341
	2008	408	404	414	402	355
	2009	416	412	422	410	368
	2010	422	417	427	415	369
	2011	397	393	403	391	349
	2012	385	381	390	379	334
	2013	375	371	380	369	321
	2014	385	386	387	380	333
	2015	384	385	387	380	336
30-34 URTE	2007	452	447	458	444	393
	2008	476	471	483	469	412
	2009	480	475	487	473	413
	2010	493	487	483	485	419
	2011	475	470	482	468	408
	2012	467	462	474	460	406
	2013	454	449	460	447	391
	2014	462	463	466	457	402
	2015	460	461	464	455	406

9. MERKATUKO ALOKAIRU-ERRENTAREN ETA ETXEBIZITZA ALOKATZEKO GEHIENEO ERRENTA ONARGARRIAREN ARTEKO ALDEA

DEFINIZIOA:

Zenbat euroko aldea dagoen alokairuko etxebizitzaren batez besteko alokairu-errentaren eta 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek, alokairua bere hileko soldata garbiaren % 30 baino gehiago erabili gabe ordaintzeko, etxebizitza alokatzeko gehieneko errenta onargarriaren artean.

Merkatuko errentaren eta 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek etxebizitza alokatzeko gehieneko errenta onargarriaren arteko aldearen bilakaera EAEn eta Espainian (euro hileko)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Higiezinaren Eskaintzari buruzko Inkesta, Etxebizitzaren Euskal Behatokiarena, Euskadiko alokairu-etxebizitza libreen hileko batez besteko errentaren datua lortzeko.
- Espainiako alokairu-etxebizitzei buruzko txostena, Fotocasa.es higiezinaren atariarena, Espainian alokatzen diren etxebizitzaren hileko batez besteko errentarako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkesta (SEI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

9. TAULA

 MERKATUKO ALOKAIRU-ERRENTAREN ETA ETXEBIZITZA ALOKATZEKO GEHIENEN
 ERRENTA ONARGARRIAREN ARTEKO ALDEA (euro hileko)

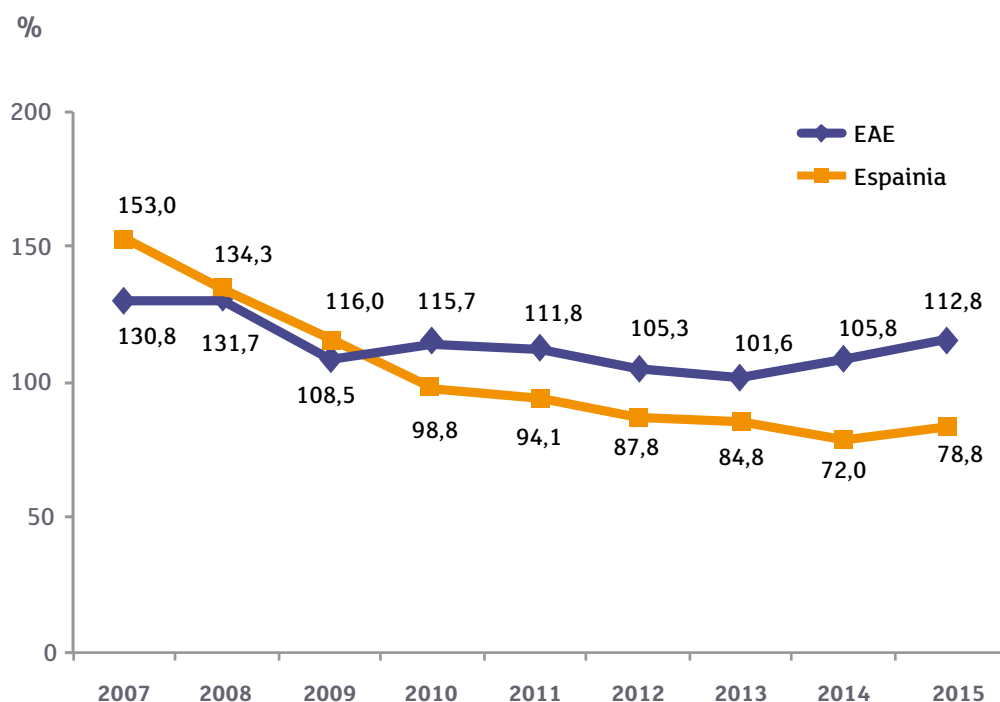
	€	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	504	527	484	522	528
	2008	551	481	545	675	483
	2009	455	421	455	528	426
	2010	494	405	491	585	371
	2011	473	412	453	577	339
	2012	439	378	443	459	314
	2013	416	339	424	419	293
	2014	433	317	447	412	257
	2015	462	330	468	507	278
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	549	571	529	561	565
	2008	595	526	590	719	513
	2009	488	454	489	560	451
	2010	526	436	523	616	396
	2011	516	454	496	619	367
	2012	481	419	486	511	350
	2013	438	361	446	441	326
	2014	465	349	479	443	289
	2015	493	361	498	537	300
GIZONAK 18-34 URTE	2007	460	479	439	474	502
	2008	509	440	507	634	452
	2009	417	383	416	490	395
	2010	452	363	448	543	336
	2011	425	365	405	530	303
	2012	387	327	391	419	285
	2013	385	309	393	389	268
	2014	393	277	407	372	237
	2015	422	290	428	467	247
18-24 URTE	2007	580	602	569	597	606
	2008	657	586	652	779	567
	2009	569	534	570	640	524
	2010	596	506	600	685	462
	2011	608	546	590	711	444
	2012	579	516	585	607	427
	2013	556	477	565	556	402
	2014	563	447	578	540	369
	2015	588	457	595	631	377
25-29 URTE	2007	501	524	481	519	531
	2008	561	491	555	685	488
	2009	459	425	459	531	426
	2010	500	411	496	590	377
	2011	499	438	480	603	351
	2012	471	409	475	501	338
	2013	451	373	459	453	317
	2014	460	344	474	438	282
	2015	488	356	493	532	294
30-34 URTE	2007	439	462	418	457	480
	2008	493	424	486	618	432
	2009	395	362	394	468	381
	2010	429	340	440	520	327
	2011	421	360	400	526	292
	2012	389	328	392	420	266
	2013	372	295	379	375	247
	2014	382	266	395	361	213
	2015	411	279	417	456	224

10. ETXEBIZITZA LIBRE BAT ALOKATZEKO BEHAR DEN DIRU-SARREREN IGOERA

DEFINIZIOA:

18-34 urte bitarteko gazte soldatadun baten hileko soldata garbia zer ehunekotan igo behar den merkatu libreko etxebizitza bat alokatzeko gehienez ere soldataren % 30 bidera dezan.

Etxebizitza libre bat alokatzeko 18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek diru-sarreretan behar duen igoeraren bilakaera EAEn eta Espainian (%/soldata garbia)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Higiezinaren Eskaintzari buruzko Inkesta, Etxebizitzaren Euskal Behatokiarena, Euskadiko alokairu-etxebizitza libreen hileko batez besteko errentaren datua lortzeko.
- Espainiako alokairu-etxebizitzari buruzko txostena, Fotocasa.es higiezinaren atariarena, Espainian alokatzen diren etxebizitzaren hileko batez besteko errentarako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkesta (SEI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

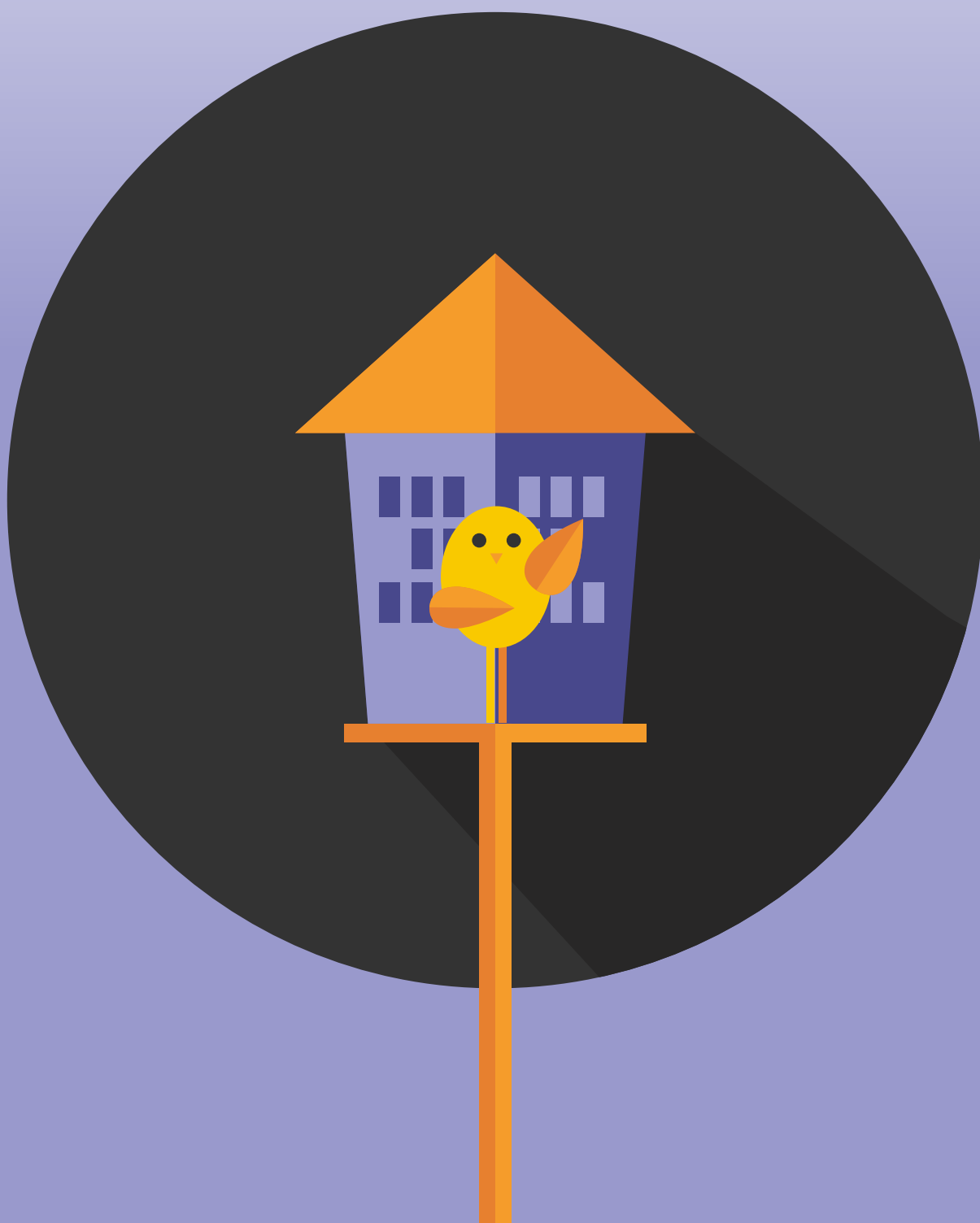
10. TAULA

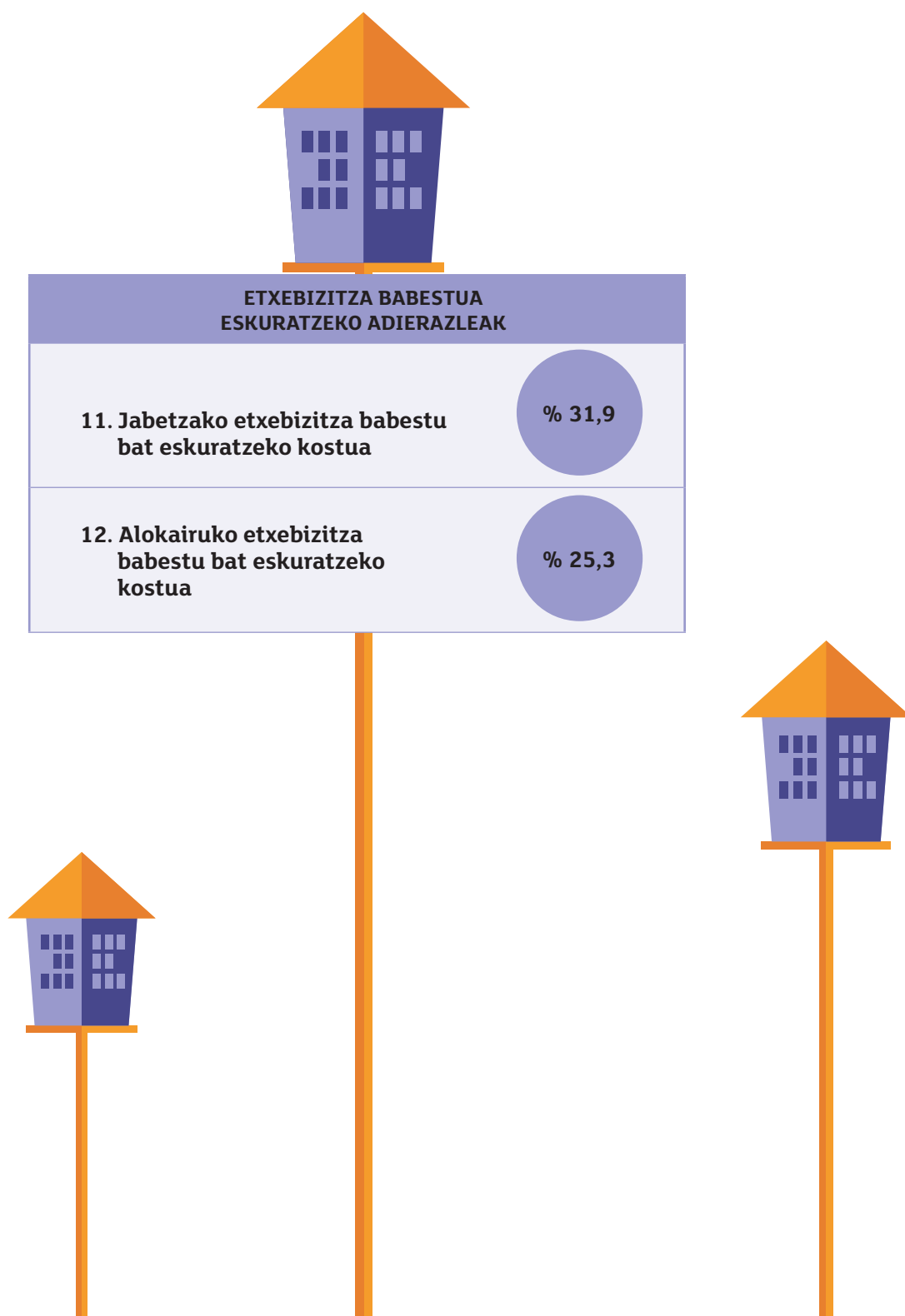
 ETXEBIZITZA LIBRE BAT ALOKATZEKO BEHAR DEN DIRU-SARREREN IGOERAREN
 BILAKAERA (%/soldata garbia)

	%	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	130,8	138,2	123,9	137,6	153,0
	2008	131,7	116,4	128,5	164,1	134,3
	2009	108,5	101,5	107,0	127,8	116,0
	2010	115,7	95,9	113,3	139,1	98,8
	2011	111,8	98,4	105,7	138,7	94,1
	2012	105,3	91,6	104,8	109,2	87,8
	2013	101,6	83,7	102,1	104,0	84,8
	2014	105,3	76,9	107,8	101,3	72,0
	2015	112,8	80,4	113,4	125,1	78,8
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	160,8	169,2	153,1	165,0	183,9
	2008	159,4	142,3	155,9	195,7	155,0
	2009	126,2	118,6	124,6	147,2	131,5
	2010	133,0	111,6	130,4	158,2	113,2
	2011	135,4	120,6	128,6	165,3	110,4
	2012	128,2	113,0	127,7	138,4	108,7
	2013	113,3	94,3	113,8	115,7	104,5
	2014	122,4	91,7	125,2	118,1	88,5
	2015	129,9	95,0	130,6	143,3	91,1
GIZONAK 18-34 URTE	2007	106,8	111,4	100,6	110,9	135,4
	2008	110,7	96,7	109,8	140,1	115,4
	2009	90,8	84,4	89,4	108,5	98,9
	2010	96,2	78,2	94,0	117,5	82,0
	2011	90,2	78,2	84,7	114,3	76,2
	2012	82,7	70,5	82,3	90,8	73,6
	2013	87,6	70,9	88,0	89,7	72,3
	2014	87,1	61,3	89,5	83,5	62,5
	2015	94,0	64,5	94,5	105,2	64,5
18-24 URTE	2007	187,2	196,4	185,8	195,6	226,9
	2008	210,2	189,7	206,0	253,5	205,8
	2009	185,6	176,0	183,6	212,1	193,9
	2010	183,3	157,2	185,6	214,0	163,1
	2011	211,4	191,7	202,3	250,9	173,5
	2012	209,0	188,4	208,3	222,7	174,2
	2013	206,0	178,8	206,7	209,5	171,1
	2014	200,0	158,6	203,8	194,1	149,7
	2015	207,6	160,8	208,4	225,4	148,8
25-29 URTE	2007	128,9	136,2	122,1	135,6	155,6
	2008	137,2	121,5	134,0	170,4	137,6
	2009	110,2	103,1	108,7	129,7	115,8
	2010	118,6	98,5	116,2	142,3	102,3
	2011	125,7	111,5	119,2	154,4	100,5
	2012	122,3	107,5	121,8	132,2	101,4
	2013	120,2	100,6	120,8	122,8	98,8
	2014	119,5	89,2	122,2	115,2	84,8
	2015	126,9	92,4	127,6	140,1	87,5
30-34 URTE	2007	97,1	103,4	91,3	102,9	122,3
	2008	103,4	90,0	100,6	131,8	104,9
	2009	82,2	76,1	80,9	99,1	92,3
	2010	87,0	69,8	91,1	107,3	78,1
	2011	88,5	76,7	83,1	112,5	71,6
	2012	83,2	71,0	82,8	91,4	65,7
	2013	81,9	65,7	82,3	84,0	63,3
	2014	82,6	57,4	84,9	79,1	53,1
	2015	89,3	60,5	89,8	100,3	55,0

III. ATALA

ETXEBIZITZA BABESTUA ESKURATZEKO ADIERAZLEAK

11. JABETZAKO ETXEBIZITZA BABESTU BAT ESKURATZEKO KOSTUA

DEFINIZIOA:

18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek bere hileko soldata garbiaren zein proportzio bideratu beharko lukeen etxebizitza babestu bat erosteko hipotekaren lehen kuota ordaintzera.

18-34 urte bitarteko gazte soldatadun bati jabetza-erregimeneko etxebizitza babestu bat eskuratzeak dakarkion kostuaren bilakaera EAEn eta Espainian (%/soldata garbia)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Notario aurrean erregistratutako etxebizitza babestu berrien eta erabilien salerosketa-prezioen estatistika, Notariotzaren Kontseilu Nagusiarena.
- Etxebide - Etxebizitzaren Euskal Zerbitzua, EAEn babes publikoko etxebizitza bat eskuratzeak aplikatu daitezkeen interes-tasa efektiboetarako.
- Estatuko Aldizkari Ofiziala, «Estatuko etxebizitza eta birgaitze-plana 2009-2012» eta «Etxebizitzaren Alokairua bultzatzeko, Eraikinen Birgaitzea bultzatzeko eta Hiri-berroneratzea eta berrikuntza bultzatzeko 2013-2016 Estatu Plana» Espainian aplikatu daitezkeen interes-tasa efektiboetarako.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiru Hilean Behingo Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Inkesta (SEI), Soldata Egiturari buruzko Urteko Inkesta (SEUI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

11. TAULA

 JABETZAKO ETXEBIZITZA BABESTU BAT ESKURATZEKO KOSTUAREN BILAKAERA
 (%/soldata garbia).

	%	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	33,0	37,0	23,1	21,3	34,5
	2008	36,4	39,6	20,8	30,9	37,4
	2009	25,0	25,6	13,4	20,8	35,7
	2010	25,5	25,3	18,9	27,6	33,1
	2011	32,7	34,4	34,2	35,5	38,9
	2012	30,3	30,2	27,3	28,6	38,8
	2013	28,7	25,5	28,2	36,3	32,0
	2014	30,8	30,2	29,7	31,3	31,4
	2015	31,9	25,2	33,3	30,9	29,2
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	37,3	41,9	26,1	23,8	38,7
	2008	40,8	44,3	23,2	34,6	40,7
	2009	27,1	27,8	14,6	22,5	38,3
	2010	27,6	27,4	20,4	29,9	35,5
	2011	36,3	38,2	38,0	39,5	42,2
	2012	33,7	33,6	30,3	32,5	43,2
	2013	30,4	27,0	29,8	38,4	35,4
	2014	33,4	32,8	32,2	34,0	34,4
	2015	34,5	27,3	36,0	33,4	31,2
GIZONAK 18-34 URTE	2007	29,6	32,9	20,7	18,9	32,1
	2008	33,1	36,0	19,1	28,1	34,4
	2009	22,8	23,4	12,3	19,0	32,9
	2010	23,2	23,0	17,2	25,2	30,3
	2011	29,4	30,9	30,7	31,9	35,4
	2012	27,0	26,9	24,3	26,0	35,9
	2013	26,7	23,7	26,2	33,8	29,8
	2014	28,1	27,6	27,1	28,6	29,7
	2015	29,1	23,0	30,4	28,2	26,8
18-24 URTE	2007	41,1	46,1	29,5	26,5	44,6
	2008	48,8	53,0	27,8	41,3	48,9
	2009	34,2	35,0	18,4	28,4	48,6
	2010	33,5	33,3	25,3	36,3	43,8
	2011	48,1	50,5	50,3	52,2	54,9
	2012	45,7	45,5	41,1	44,1	56,7
	2013	43,6	38,7	42,8	55,1	46,9
	2014	45,0	44,2	43,4	45,8	45,6
	2015	46,2	36,5	48,2	44,7	40,6
25-29 URTE	2007	32,7	36,7	22,9	21,2	34,9
	2008	37,3	40,5	21,3	31,6	38,0
	2009	25,2	25,8	13,5	20,9	35,7
	2010	25,9	25,7	19,2	28,0	33,6
	2011	34,8	36,6	36,5	37,8	40,2
	2012	32,8	32,7	29,6	31,7	41,6
	2013	31,3	27,9	30,8	39,7	34,4
	2014	32,9	32,3	31,8	33,5	33,7
	2015	34,1	26,9	35,5	32,9	30,6
30-34 URTE	2007	28,2	31,6	19,8	18,2	30,3
	2008	32,0	34,7	18,2	27,1	32,7
	2009	21,8	22,4	11,7	18,1	31,8
	2010	22,1	22,0	16,9	24,0	29,6
	2011	29,1	30,6	30,5	31,6	34,4
	2012	27,1	27,0	24,4	26,1	34,3
	2013	25,9	23,0	25,4	32,8	28,2
	2014	27,4	26,9	26,4	27,9	28,0
	2015	28,4	22,4	29,6	27,5	25,3

12. ALOKAIRUKO ETXEBIZITZA BABESTU BAT ESKURATZEKO KOSTUA

DEFINIZIOA:

18-34 urte bitarteko gazte soldatadun batek bere hileko soldata garbiaren zein proportzio bideratu beharko lukeen etxebizitza babestu baten alokairua ordaintzera (alokairuko kontratua formalizatzeak ekar ditzakeen gainerako gastuak aintzat hartu gabe).

18-34 urte bitarteko gazte soldatadun bati alokairuan etxebizitza babestu bat hartzeak dakarkion kostuaren bilakaera EAE n eta Espainian (%/ soldata garbia)

Adierazlea egiteko erabilitako datuen iturria:

- Higiezinaren Eskaintzari buruzko Inkesta, Etxebizitzaren Euskal Behatokiarena, Euskadiko alokairu-etxebizitza babestuen hileko batez besteko errentaren datua lortzeko.
- Espainiako gehieneko errenta aurreikusirako aldi bakoitzeko indarreko etxebizitzaren estatu-planak.
- Estatistika Institutu Nazionalaren (EIN) Lan Kostuaren Hiru Hilean Behingo Estatistika (LKHE), Soldata Egiturari buruzko Inkesta (SEI), Soldata Egiturari buruzko Urteko Inkesta (SEUI) eta Bizi-baldintzei buruzko Inkesta (EU-SILC), batez besteko azken soldata kalkulatzeko.

12. TAULA

 ALOKAIKURKO ETXEBIZITZA BABESTU BAT ESKURATZEKO KOSTUAREN BILAKAERA
 (%/soldata garbia)

	%	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	15,1	15,3	14,9	15,3	25,1
	2008	16,8	17,0	16,5	17,0	25,1
	2009	15,7	15,9	15,5	16,0	27,3
	2010	14,3	14,5	14,1	14,6	26,7
	2011	19,8	20,0	19,5	20,1	27,8
	2012	24,8	25,1	24,5	24,6	28,0
	2013	24,4	24,7	24,1	24,8	30,8
	2014	23,8	23,7	23,6	24,1	29,7
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2015	25,3	25,2	25,1	25,6	30,1
	2007	17,1	17,3	16,8	17,1	28,2
	2008	18,8	19,0	18,5	19,1	27,3
	2009	17,0	17,2	16,8	17,3	29,2
	2010	15,5	15,6	15,3	15,7	28,7
	2011	22,0	22,2	21,7	22,4	30,1
	2012	27,6	27,9	27,2	28,1	31,1
	2013	25,8	26,1	25,5	26,2	34,0
GIZONAK 18-34 URTE	2014	25,8	25,7	25,6	26,1	32,5
	2015	27,3	27,3	27,1	27,6	32,2
	2007	13,5	13,5	13,3	13,6	23,4
	2008	15,2	15,4	15,2	15,5	23,0
	2009	14,4	14,5	14,2	14,6	25,1
	2010	13,0	13,2	12,9	13,2	24,5
	2011	17,8	18,0	17,5	18,1	25,2
	2012	22,1	22,3	21,8	22,5	25,9
18-24 URTE	2013	22,7	23,0	22,4	23,1	28,7
	2014	21,7	21,6	21,5	21,9	28,0
	2015	23,0	23,0	22,9	23,3	27,7
	2007	18,8	19,0	19,0	19,1	32,5
	2008	22,5	22,7	22,2	22,8	32,7
	2009	21,5	21,8	21,2	21,9	37,1
	2010	18,8	19,0	18,9	19,1	35,4
	2011	29,1	29,4	28,7	29,6	39,2
25-29 URTE	2012	37,4	37,8	36,9	38,0	40,9
	2013	37,0	37,4	36,5	37,6	45,1
	2014	34,8	34,7	34,5	35,2	43,1
	2015	36,5	36,5	36,3	37,0	41,9
	2007	15,0	15,1	14,8	15,2	25,4
	2008	17,2	17,4	16,9	17,5	25,4
	2009	15,8	16,0	15,6	16,1	27,3
	2010	14,5	14,7	14,3	14,8	27,2
30-34 URTE	2011	21,1	21,3	20,8	21,4	28,7
	2012	26,9	27,2	26,5	27,3	30,0
	2013	26,7	27,0	26,3	27,1	33,1
	2014	25,4	25,4	25,3	25,7	31,9
	2015	27,0	26,9	26,8	27,3	31,6
	2007	12,9	13,0	12,7	13,1	22,1
	2008	14,7	14,9	14,5	15,0	21,9
	2009	13,7	13,9	13,5	14,0	24,3
2010	12,4	12,6	12,7	12,6	23,9	
30-34 URTE	2011	17,6	17,8	17,4	17,9	24,6
	2012	22,2	22,4	21,9	22,5	24,7
	2013	22,0	22,3	21,7	22,4	27,2
	2014	21,2	21,1	21,0	21,4	26,4
	2015	22,5	22,4	22,3	22,8	26,1

EMAITZA ESANGURATSUENAK

EMAITZA ESANGURATSUENAK

Laburpen gisa nabarmen daiteke jaitsi egin direla (2007az geroztik ikusi ez zen minimo-raino) etxebizitza libreen salmenta-prezioak eta, aldi berean, hazi direla 2012tik merkatu libreko alokairuenak.

Gazte gehienek ezin dituztenez bete hipoteka sinatzeko baldintzak eta alokairura jo behar dutenez, alokairu-errentak garestitzearen ondorioz gero eta gazte gutxiagok dute bizitokia lortzeko aukera eta, hori dela eta, gehiago atzeratzen da familiaren etxetik joateko adina. 2015ean, ez etxebizitza librea erostea, ez alokatzea, ez zen ekonomikoki bideragarria soldata ertaina duten gazteentzat, haien adina, sexua edo lurralde historikoa edozein dela ere.

Bestela gertatzen da etxebizitza babestuearekin; izan ere, errazagoa da halako bat erostea edo alokatzea Euskadin, Espainian baino, gazteentzat prezio onargarriagoak dituelako.

Hona hemen txosteneko adierazleetako bakoitzaren emaitza nagusiak.

1. ETXEBIZITZA LIBREA JABETZAN HARTZEAREN KOSTUA

Etxebizitza jabetzan hartzearen kostuak neurtzen du soldata garbiaren zer portzentaje bideratu behar lukeen 18 eta 34 urte bitarteko gazte batek hipoteka estandar baten lehengo hilekoa ordaintzera. 2015ean interes-tasek minimo historikoak erregistratu dituztenez eta etxebizitzaren prezioek behera egin dutenez, gazteek Euskadin etxebizitza librea erosteko hasiera batean behar luketen diru kopurua 2007az geroztiko txikiena da.

Etxebizitza librea jabetzan hartzearen kostua soldata garbiaren % 53,4koa da 2015ean; hau da, besteren kontura lanean ari den gazte batek Euskadin irabazten duenaren erdia baino gehiago (gainerakoak ez dira kontuan hartzen, ezin izango bailukete egiaztatu diru-sarreraren iturri erregular bat dutela). Zortzi urteotan, ia % 50 murriztu da.

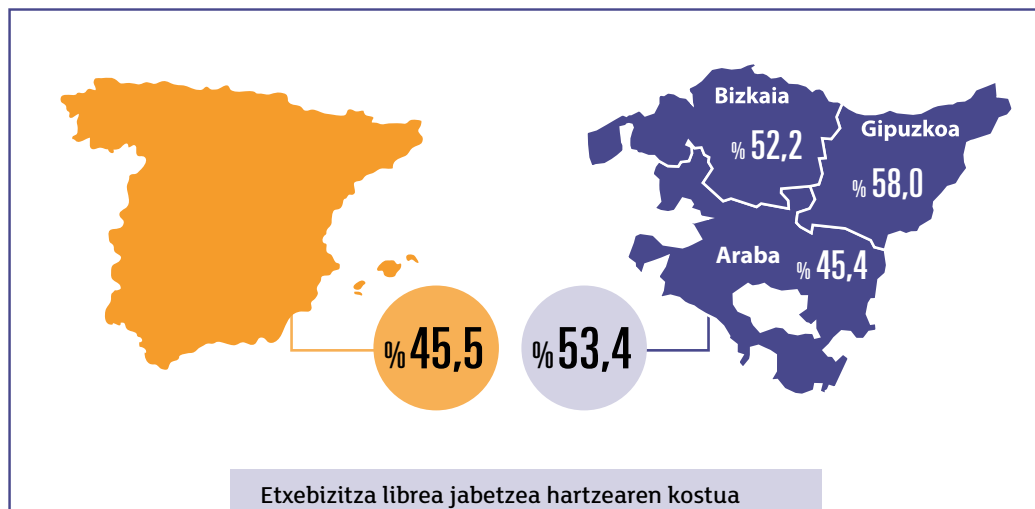
Nabarmenak dira adinaren, sexuaren eta lurralde historikoaren arabera. 18 eta 24 urte bitarteko gazteek soldataren % 77,2 bideratu behar lukete etxebizitza erostera; 25 eta 29 urte bitartekoek, % 57,0; eta 30 eta 34 urte bitartekoek, % 47,5.

Halaber, gizonek eta emakumeek soldata desberdina dutenez, etxebizitza librea jabetzan hartzearen kostua ere desberdina da batzuentzat eta besteentzat, eta ia 10 portzentaje-puntuko aldea dago batzuen eta besteen artean. Horrela, 18 eta 34 urte bitarteko gizoneentzat, soldataren % 48,7koa da kostua, eta emakumeentzat, berriz, % 57,7koa.

Gipuzkoak ditu, oraindik ere, baliorik handienak etxebizitza librea erostearen kostuari dagokionez: Araban, gazteek soldataren % 45,4 bideratu behar lukete soil-soilik hipotekaren zenbatekoa ordaintzera; Bizkaian, % 52,2; eta Gipuzkoan, % 58,0.

Balio horien eragina neurtzeko, kontuan izan behar da gehienez % 30eko zorpetzea onartzen dutela finantza-erakundeek hipoteka-maileguen bideragarritasuna ebaluatzerakoan. Horrek esan nahi du gazteen soldatak ez direla nahikoak etxebizitza librea bakarrik erosteko. Areago, etxebizitza erosteko behar den soldata-portzentajeak % 40ko muga ere gaingitzen du. Hortaz, etxebizitza baldintza horietan erosten dutenak ahalegin ekonomiko handiegia egiten ari dira. Horregatik lortzen dute bakarrik emantzipatzea hain gazte gutxi.

Espainian (% 45,5) baino handiagoa da oraindik ere Euskadin etxebizitza librea erostearen kostua; hala ere, 2011tik lehen aldiz, 10 portzentaje-puntutik behera dago aldea. Horren arrazoi nagusia da beherakada handiagoa izan dutela etxebizitza librearen prezioek Euskadin; hots, ia % 30ekoa azken zortzi urteotan. Espainian, apur bat gora egin dute prezioek 2014 eta 2015 bitartean (% 1,5).

2. ETXEBIZITZA LIBREA EROSTEKO GEHIENENKO PREZIO ONARGARRIA

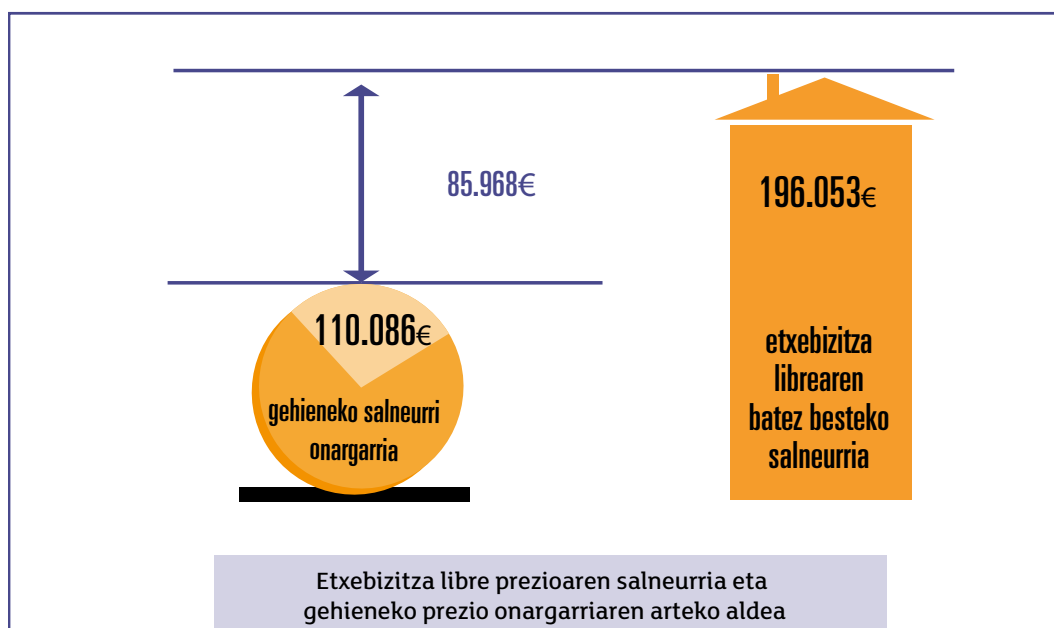
Etxebizitza batek prezio «onargarria» duela esango da hipotekaren lehenengo hilekoaren zenbatekoa gehienez soldata garbiaren % 30 bada. Gazteentzat, handituz joan da, 2013tik, prezio «onargarri» hori, hein handi batean interes-tasek behera egin dutelako. Gaur egun, Euskadin, 110.085 €-koa litzateke, Espainiako batezbestekoaren (94.689 €) gainetik. Alde horren arrazoia da Euskadiko batez besteko soldata handiagoa dela Estatukoa baino.

Logikoa denez, zenbat eta handiagoak izan soldatak, orduan eta handiagoa izango da gehieneko prezio onargarria. Horrela, 1.000 € inguruko batez besteko soldata duten 18 eta 24 urte bitarteko gazteentzat, gehieneko prezio onargarria ez da iristen 76.200€-ra;aldiz,1.500€ingurukobatezbestekosoldataduten30eta34urtebitartekoentzat, 123.725 €-koa da.

Gizonen eta emakumeen arteko aldea 20.000 €-koa da; emakumeek 101.869 €-ko etxebizitza eros dezakete, eta gizonek, berriz, 120.757 €-koa..

3. ETXEBIZITZA LIBREAREN PREZIOAREN ETA ETXEBIZITZA EROSTEKO GEHIENENKO PREZIO ONARGARRIAREN ARTEKO ALDEA

Berez, gehieneko prezio onargarria ez da oso adierazgarria etxebizitzek merkatuan duten prezioarekin alderatzen ez bada. Bi prezio horiek alderatzean ondorioztatzen da, etxebizitza erostearen kostua txikitzearekin batera, aldea ere txikituz joan dela Euskadin, eta, 2015ean, 85.967 €-koa baino ez dela. «Baino ez» diogu, zenbateko horrek bost aldiz baino gehiago gainditzen duelako gazte batek urtean jasotzen duen soldata.

Espainian, salmenta-prezioaren eta erosteko gehieneko prezio onargarriaren aldea txikiagoa da (48.891 €). Lurralde historikoaren arabera, prezio baten eta bestearen arteko balio edo desadostasun handienak Gipuzkoan daude (101.606 €). Emakume gazteek (94.184 €) eta, bereziki, 18 eta 24 urte bitartekoek (119.895 €) ere gazte guztien batez bestekoa baino alde handiagoak dituzte.

4. ETXEBIZITZA LIBREA EROSTeko BEHAR DEN DIRU-SARREREN IGOERA

Gehieneko prezio onargarriaren logika berari jarraituz, zenbatetsi ahal izango litzateke zer diru-sarrera izan behar luketen gazteek etxebizitza librea erosteko eta soldataren % 30 gehienez bideratzeko hipoteka ordaintzera. Soldata «optimo» hori 29.185,59 €-koa da Euskadin eta, 2015ean, gazteek urtean jasotzen duten soldata baino % 78,1 handiagoa da (lanean ari badira eta, gainera, urte osoan zehar lan egiten badute). Espainian oro har, soldatapeko gazteek % 51,6 handitu behar lukete batez besteko soldata. Kasu honetan ere Gipuzkoan bizi dute egoerarik zailena, ia bikoitza irabazi behar bailukete (% 93,4) etxebizitza erosteko eta % 30 hipoteka ordaintzera bideratzeko.

5. ETXEBIZITZA LIBREA EROSTeko GEHIENeko AZALERA ONARGARRIA ETA 6. JABETZAKO ETXEBIZITZA LIBREAREN BATEZ BESTEKO AZALERAREKIKO ALDEA

Azalerari dagokionez, ez dirudi salgai dauden etxebizitza libreen tipologiak aldaketa handirik izan duenik 2007tik, nahiz eta orduz geroztik higiezinen sektorean gorabeherak izan diren. Euskadin, etxebizitza libreek 90 m² eraiki inguru dituzte, eta Espainian, berriz, 20 m² gehiago (110 m² inguru).

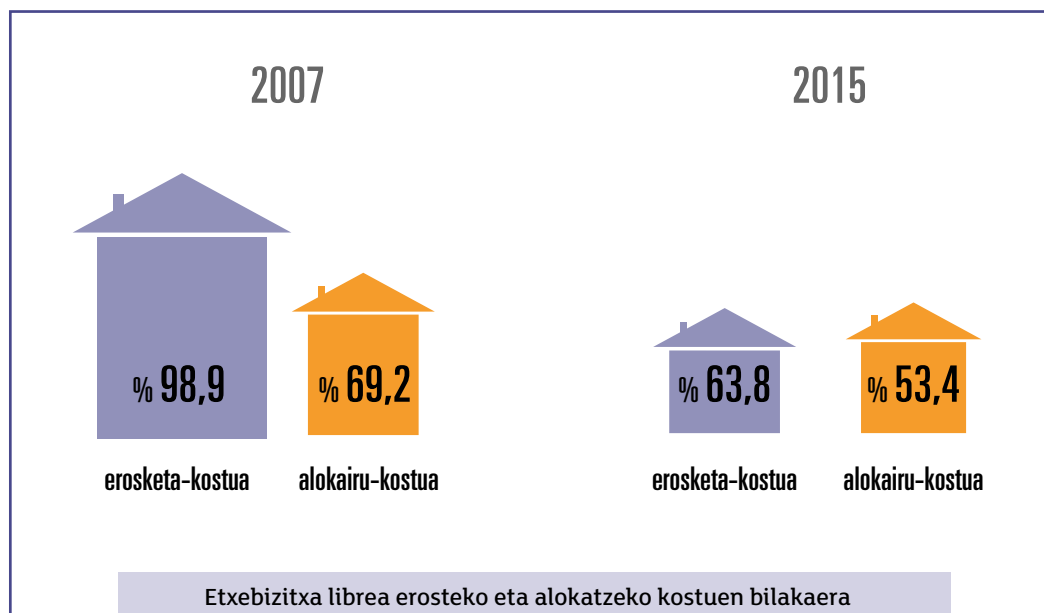
Nahiz eta, 2007tik, inork ezin izango zukeen 2015ean baino etxebizitza handiagoa erosi soldataren % 30 baino gehiago bideratu gabe hipoteka ordaintzera, tamaina oso txikia da merkatuan. Arabakoa da handiena, 70,5 m²-koa; eta Gipuzkoakoa, berriz, txikiena, 43,5 m²-koa. Euskadiko batezbestekoa 50 m²-koa baino apur bat handiagoa da (azalera eraikiaz ari gara beti; hau da, etxebizitzaren komunitateko elementuak kontuan hartuta).

Espainian oro har, erosi ahal izango lukete etxebizitza handiagoa (70,9 m²), baina hura ere urrun egongo litzateke 2015ean erositako etxebizitzaren tamainaren batezbestekotik.

7. ETXEBIZITZA LIBREA ALOKAIKUAN HARTZEAREN KOSTUA

Gazteek oso aukera gutxi dituzte etxebizitza librea erosteko, nekez bete baititzakete hipoteka-mailegua formalizatu ahal izateko finantza-erakundeek ezartzen dizkieten baldintzak, eta are gutxiago egoera hori saihestu aurreztutakoa edo jabetzan zuten etxebizitza saltzetik lortutakoa erabilita. Beraz, alokairu-merkatura jo behar dute emantzipatu ahal izateko.

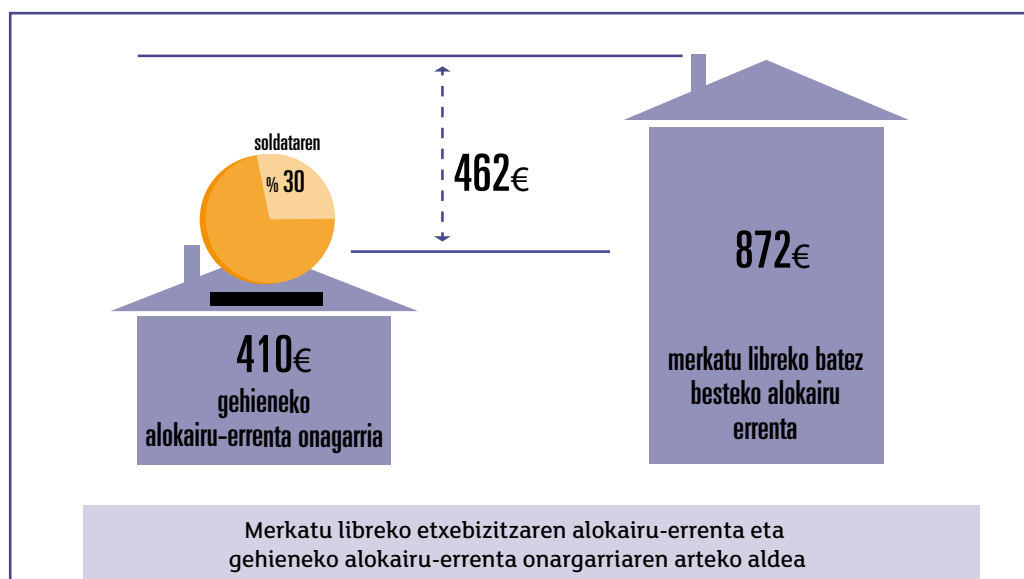
Hala ere, bigarren urtez jarraian, etxebizitza librea alokairuan hartzearen kostua jabetzan hartzearena baino handiagoa da gazteentzat Euskadin. Espainian, aldiz, urte gehiagotan antzeman da hori. 2015ean, zabaldu egin da aldea Euskadin, eta 10 portzentaje-puntutik gora dago orain (alokairuan hartzearen kostua % 63,8koa da, eta jabetzan hartzearena, berriz, % 53,4). Alde horren arrazoi nagusia da goraka doazela merkatu libreko alokairuak. Horrela, 2015ean Euskadin erregistratutako batez besteko zenbatekoa, 871 €-koa hilean, 2009koaren maila berean kokatu da. Gipuzkoan izan dute gorakada nabarmenena alokairuek. Horren ondorioa da, 2014ko etenaldi laburraren ondoren, Gipuzkoan dela berriz ere bideraezinen soldatapeko gazteek alokairu-merkatura jotzea, egin beharko luketen ahalegin ekonomikoan soldataren % 67,5 joango bailitzateke.

8. ETXEBIZITZA LIBREA ALOKATZEKO GEHIENEN ERRENTA ONARGARRIA ETA

9. MERKATUKO ERRENTAREKIKO ALDEA

Badira ia hamar urte batez besteko alokairua ordaintzeko gazteek hilero beren gain hartu behar luketen kopurua, gehienez soldataren % 30 erabilita, ez dela parekatzen merkaturuko batez besteko errentarekin, ez Espainian, ez Euskadin, nahiz eta 2010ean hasi eta 2013ra bitartean Euskadin (eta 2014ra bitartean Estatuan) alokairuak txikituz joan diren, eta soldatek egonkortasun handiagoa izan duten (hori guztia, soldatapeko gazteei dagokienez). 2015ean, alokairuaren gorakadarekin, gehieneko errenta onargarria (410 €) apur bat gehiago urrundu da merkaturuko errentatik (872 €); horrela, Euskadin, merkaturuko batez besteko errentaren eta gehieneko errenta onargarriaren arteko aldea 462 €-koa da. Estatuan, alde hori 278 €-koa da.

10. ETXEBIZITZA LIBREA ALOKATZEKO BEHAR DEN DIRU-SARREREN IGOERA

Alokairuaren egungo prezioak gainzorpetzeko arriskurik gabe ordaindu ahal izateko, Euskadiko gazteen soldatak egungoa baino % 112,8 handiagoa izan behar luke. Bestela esanda, bi soldata baino gehiago behar lirateke alokairuaren lehenengo kuota ordaintzeko hileko diru-sarreraren % 30 baino gehiago erabili nahi ez bada. Gipuzkoan, % 125,1 handiagoa izan behar luke soldatak, eta Espainian, berriz, % 78,8 handiagoa.

11. JABETZAKO ETXEBIZITZA BABESTUA ESKURATZEKO KOSTUA

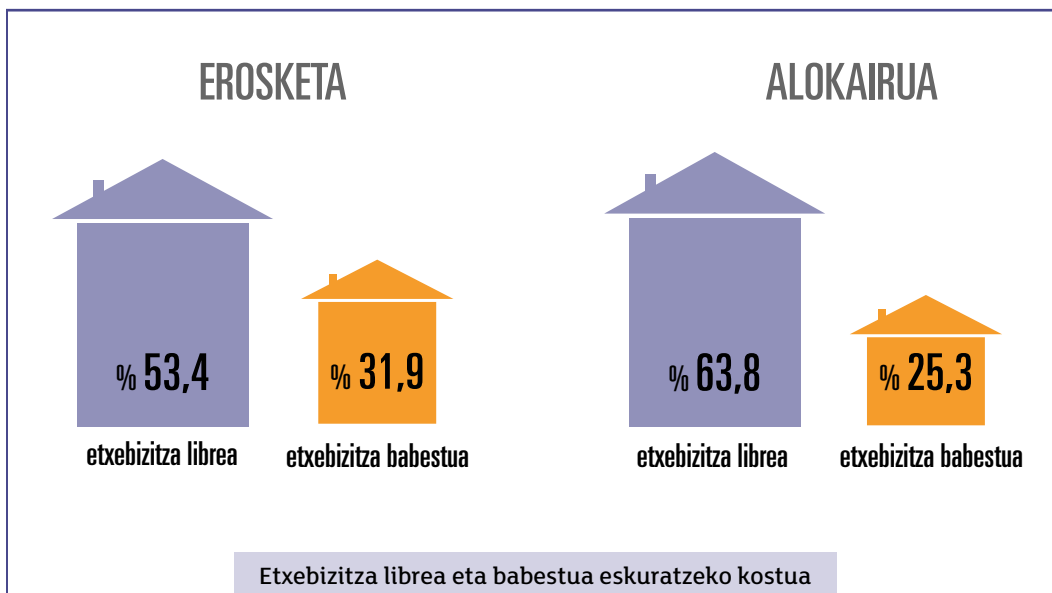
Euskadin, etxebizitzaren sektorearen berezitasun nagusietako bat etxebizitza babestuaren pisua da. Espainian, 2007 eta 2015 bitartean salerosi diren etxebizitzaren % 9,3 baino ez dira babestu; aldiz, Euskadin, % 17,6. Hala ere, esan behar da, baita ere, 2015ean izan direla azken bederatzi urteotan Euskadin izan diren etxebizitza babestuen salerosketa gutxien (hots, % 12,5), nagusiki Araban izan den beherakadagatik, eta nahiz eta Bizkaian gorakada izan.

Etxebizitza babestuaren irizpideak eta etxebizitza librearenak desberdinak dira. Bistakoa da hori, baina baliagarria zaigu azaltzeko zergatik egin duen behera, bigarren urtez jarraian, etxebizitza libreen prezioak eta gora etxebizitza babestuenak. Espainian, % 1 egin dute gora 2014 eta 2015 bitartean, eta Euskadin, berriz, % 7,6. Paradoxikoa bada ere, Bizkaian soilik erosi dira 2014an baino etxebizitza babestu gehiago, eta bertan izan dute gorakadarik handiena eskuraturutako prezioek (% 16,5).

Soldatapeko gazteei etxebizitza babestua erosteak dakarkien kostuaren azken urteotako bilakaera etxebizitza librearen baino erregularragoa da, finantziazio-baldintzak etxebizitza-planari lotuta baitaude, eta ez merkatu librearen uneko egoerari. Horrela, 2007 eta 2015 bitartean, gazteek Euskadin etxebizitza babestua erosteko egin behar luketen ahalegin ekonomikoa % 36,4 (2008) eta % 25,0 (2009) bitartean egon da. 2015ean % 31,9koa izan da eta, lehen aldiz, gaintitu egin du Espainian etxebizitza babestua erostearen kostua. % 30eko gehieneko muga onargarria zorrotz aplikatuta, gaur egun Araban baino ezin izango litzateke erosi etxebizitza babestua.

12. ALOKAIRUKO ETXEBIZITZA BABESTUA ESKURATZEKO KOSTUA

Merkatu librean gertatu den bezala, etxebizitza babestuaren alokairu-errentak ere gora egin du 2014 eta 2015 bitartean (% 5,8), eta hilean 345 €-koa izatera iritsi da. Hala ere, beste egoera posibleekin alderatuta, ekonomikoki bideragarriena izaten jarraitzen du gazteentzat, soldataren % 25,3 bideratu behar bailukete alokairua ordaintzera. 18 eta 24 urte bitarteko soldatapeko gazteek soilik ezin izango liokete aurre egin kaudimen-bermeekin.

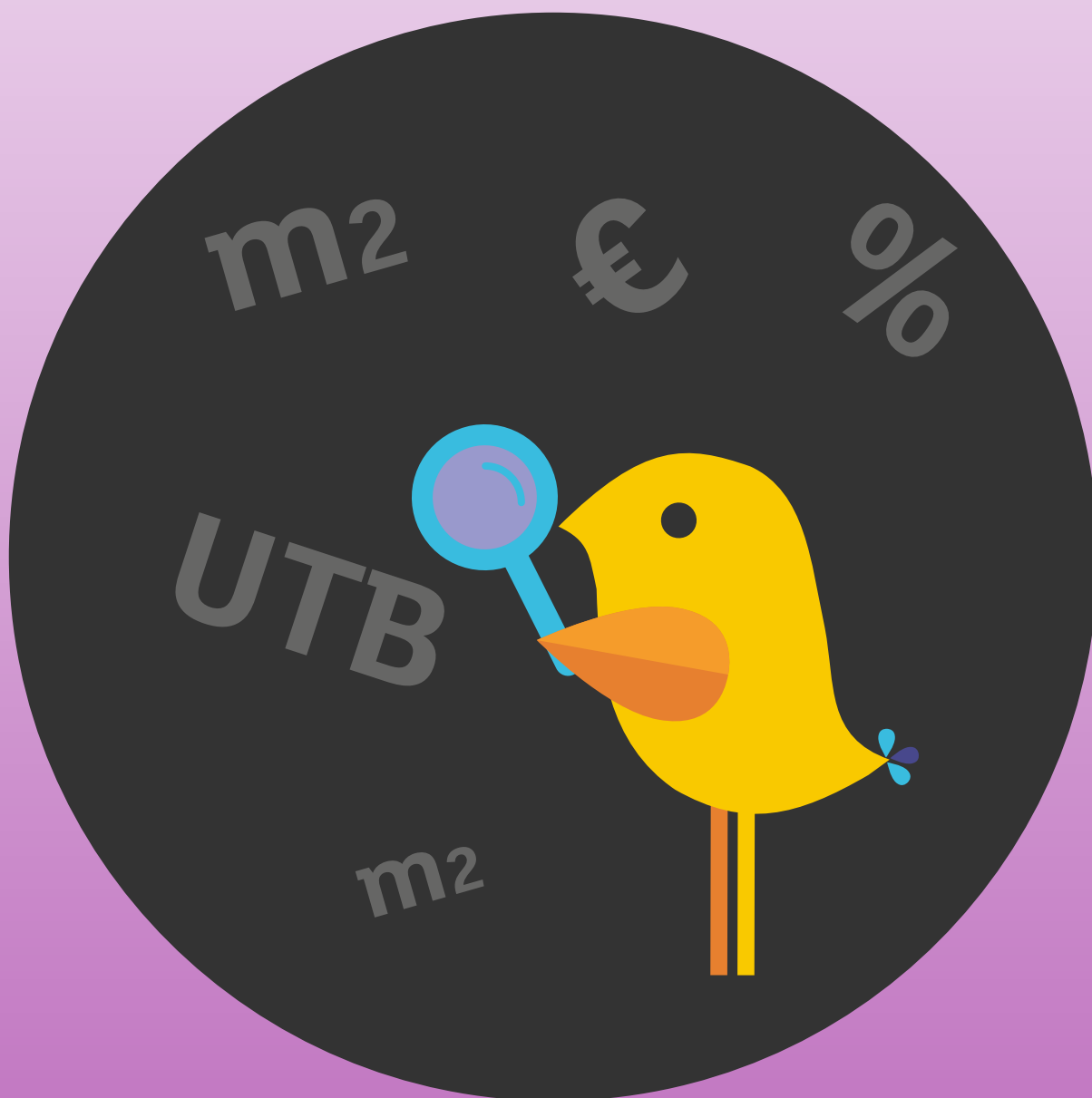
LABURBILDUZ:

- Nahiz eta etxebizitza hartzearen kostuak behera egin duen, gazteek ezin dute etxebizitza librerik hartu jabetzan, lanean ari diren gehienentzat eskuraezina delako, bi arrazoirengatik: batetik, gazteen batez besteko soldata; eta, bestetik, 2015ean eskrituratutako etxebizitzaren prezioa.
- Bi faktorek eragin dute etxebizitza librea jabetzan hartzearen kostua txikitzea: batetik, Euskadiko salerosketa-prezioek eta hipoteka-kredituen interes-tasek behera egin izanak; eta, bestetik, emandako kreditu berrien batez besteko iraupena luzatu izanak; hori guztia, 2015ean apur bat behera egin duelako batez besteko soldatak.
- Aldiz, igo egin da etxebizitza alokairuan hartzearen kostua, hiru lurraldeetan (batez ere Gipuzkoan) alokairu-errentak igo egin direlako eta batez besteko soldata jaitsi egin delako.
- Bigarren urtez jarraian, etxebizitza librea alokairuan hartzearen kostua handiagoa da, jabetzan hartzearena baino.
- Oraindik ere Gipuzkoakoa da etxebizitza librea hartzearen kosturik handiena (nola jabetzan hala alokairuan hartu); ondoren, Bizkaikoa; eta, azkenik, Arabakoa (kosturik txikiena duena, orain arte bezala).
- Gizon eta emakume gazteen arteko soldata-aldeak direla eta, emakumeek aukera gutxiago dituzte bakarrik emantzipatzeko.
- Nahiz eta etxebizitza babestua hartzearen kostuak apur bat gora egin duen, ekonomikoki bideragarria izaten jarraitzen du aukera horrek lana dutenek bakarrik emantzipatu ahal izateko, bereziki etxebizitza alokairuan hartzen badute. Hala ere, ikusi beharko da zer bilakaera duten prezioek, soldatak beren onera etortzen ez badira etxebizitza babestua ere eskuraezin bihurtzeko lanean ari diren gazteentzat.
- 25 urtetik beherako soldatapeko gazteak etxebizitza-merkatutik kanpo daude, baita etxebizitza babestuen merkatutik ere, soldata txikiak dituztelako

I. ERANSKINA

ADIERAZLEAK LORTZEKO ERABILITAKO DATUAK

Soldatak, hipoteka-kredituen baldintzak eta etxebizitzaren
batez besteko salneurriak eta alokairu-errentak

1. 18-34 URTE BITARTEKO GAZTE SOLDATADUN HILEKO SOLDATA GARBIA

	€	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	1.286	1.272	1.303	1.265	1.150
	2008	1.394	1.379	1.413	1.371	1.200
	2009	1.399	1.384	1.419	1.377	1.225
	2010	1.424	1.409	1.444	1.401	1.250
	2011	1.411	1.395	1.430	1.388	1.202
	2012	1.390	1.375	1.409	1.402	1.193
	2013	1.365	1.350	1.383	1.343	1.150
	2014	1.372	1.374	1.381	1.356	1.192
	2015	1.366	1.368	1.375	1.350	1.175
ENAKUMEAK 18-34 URTE	2007	1.138	1.125	1.153	1.134	1.025
	2008	1.245	1.231	1.262	1.225	1.102
	2009	1.290	1.276	1.308	1.269	1.143
	2010	1.318	1.304	1.337	1.297	1.166
	2011	1.269	1.255	1.287	1.249	1.109
	2012	1.250	1.237	1.268	1.230	1.073
	2013	1.290	1.276	1.308	1.269	1.039
	2014	1.266	1.268	1.275	1.251	1.088
	2015	1.264	1.266	1.272	1.249	1.099
GIZONAK 18-34 URTE	2007	1.435	1.433	1.454	1.425	1.236
	2008	1.533	1.516	1.539	1.508	1.305
	2009	1.529	1.513	1.550	1.505	1.330
	2010	1.566	1.549	1.587	1.540	1.366
	2011	1.571	1.554	1.592	1.546	1.324
	2012	1.562	1.545	1.583	1.537	1.291
	2013	1.467	1.451	1.487	1.443	1.233
	2014	1.505	1.507	1.515	1.487	1.262
	2015	1.498	1.501	1.508	1.481	1.277
18-24 URTE	2007	1.033	1.022	1.021	1.016	890
	2008	1.041	1.030	1.055	1.024	919
	2009	1.022	1.010	1.036	1.005	900
	2010	1.084	1.072	1.078	1.067	945
	2011	960	949	973	944	853
	2012	923	913	936	909	817
	2013	899	889	912	885	784
	2014	938	940	945	928	821
	2015	945	946	951	934	844
25-29 URTE	2007	1.296	1.282	1.314	1.275	1.138
	2008	1.361	1.347	1.380	1.339	1.183
	2009	1.388	1.373	1.407	1.366	1.226
	2010	1.405	1.390	1.424	1.383	1.229
	2011	1.324	1.309	1.342	1.302	1.163
	2012	1.284	1.270	1.301	1.263	1.112
	2013	1.249	1.236	1.267	1.229	1.069
	2014	1.283	1.285	1.291	1.268	1.109
	2015	1.280	1.283	1.289	1.266	1.121
30-34 URTE	2007	1.505	1.489	1.526	1.481	1.309
	2008	1.588	1.570	1.609	1.562	1.372
	2009	1.601	1.584	1.623	1.575	1.376
	2010	1.642	1.624	1.611	1.616	1.396
	2011	1.585	1.567	1.606	1.559	1.359
	2012	1.557	1.540	1.579	1.532	1.352
	2013	1.513	1.496	1.534	1.488	1.302
	2014	1.542	1.544	1.552	1.524	1.339
	2015	1.535	1.538	1.545	1.517	1.355

Iturria: guk geuk egina, Estatistika Institutu Nazionalaren Lan Kostuaren Hiruhileroko Inkestako (LKHE), Sol-
 data Egiturari buruzko Inkestako (SEI), Soldata Egiturari buruzko Urteroko Inkestako (SEUI) eta Bizi-baldintzei
 buruzko Inkestako (EU-SILC) datuak erabiliz.

2. HIPOTEKEN INTERES-TIPOAK ETA AMORTIZAZIO-EPEAK

ETXEBIZITZA LIBREA

	Hipoteka-maileguen interes-tipoak	Etxebizitza erosteko kontratatutako hipoteka-kreditu berrien batez besteko iraunaldia (hilabeteak)
2007	%5,2	336
2008	%5,9	321
2009	%3,4	292
2010	%2,8	301
2011	%3,4	297
2012	%3,4	279
2013	%3,4	269
2014	%3,0	272
2015	%2,2	274

Iturria: Espainiako Bankua eta Jabetzaren, Ondasun Higigarrien
eta Merkataritza Ondasunen Erregistratzaileen Espainiako Elkargoa.

ETXEBIZITZA BABESTUA EUSKADIN

	Babes publikoko etxebizitza bat erosteko etxebizitzaren prezioaren % 80 gainditzen ez duen hipoteka-maileguen urteko interes-tasa efektiboa	Hipoteka-maileguen amortizazio-epea (hilabeteak)
2007	%4,6	360
2008	%5,3	360
2009	%2,0	360
2010	%2,0	360
2011	%3,3	360
2012	%2,6	360
2013	%2,3	360
2014	%2,2	360
2015	%1,9	360

Iturria: guk geuk egina, kontuan izanik Etxebidek (Etxebizitzaren Euskal Zerbitzuak)
argitaratutako interes-tasa efektiboak eta amortizazio-epeen kalkulua.

ETXEBIZITZA BABESTUA ESPAINIAN

	Mailegu kualifikatuen urteko interes-tasa efektiboa	Hipoteka-maileguen amortizazio-epea (hilabeteak)
2007	%4,4	360
2008	%5,1	360
2009	%4,2	360
2010	%3,5	360
2011	%4,1	360
2012	%4,2	360
2013	%4,1	360
2014	%3,8	360
2015	%3,0	360

Iturria: «Herritarren etxebizitza-eskurapena sustatzeko estatu-plana 2005-2008» planeko interes-tasa efeki-
boak Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratuak, guk geuk egina, kontuan hartuta «Etxebizitzarako eta birgait-
zerako estatu plana 2009-2012» eta amortizazio-epeen kalkulua.

3. ETXEBIZITZA LIBREAREN ETA ETXEBIZITZA BABESTUAREN BATEZ BESTEKO SALNEURRIA (euro/metro karratu eraikiko)

ETXEBIZITZA LIBREA *

€	CAPV				ESPAINIA
	GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
2007	3.132	2.480	3.224	3.280	1.940
2008	3.008	2.365	3.103	3.192	1.916
2009	2.796	2.046	2.917	3.048	1.828
2010	2.896	1.949	3.010	3.253	1.786
2011	2.779	2.018	2.959	2.893	1.637
2012	2.532	2.014	2.584	2.738	1.417
2013	2.353	1.753	2.299	2.696	1.301
2014	2.248	1.734	2.173	2.593	1.307
2015	2.198	1.563	2.157	2.503	1.336

* Barnean sartzen dira pisu berriak eta erabiliak eta familia bakarreko etxebizitzak.

Iturria: Notariotzaren Kontseilu Nagusia

PISO BABESTUA

€	CAPV				ESPAINIA
	GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
2007	1.308	1.408	1.266	1.184	1.160
2008	1.385	1.314	1.153	1.420	1.193
2009	1.424	1.367	851	1.506	1.292
2010	1.430	1.327	1.323	1.785	1.309
2011	1.597	1.522	1.921	1.912	1.389
2012	1.595	1.459	1.761	1.722	1.364
2013	1.615	1.362	1.742	2.091	1.069
2014	1.835	1.553	1.930	1.951	1.114
2015	1.945	1.417	2.058	2.075	1.127

Iturria: Notariotzaren Kontseilu Nagusia

4. ETXEBIZITZA LIBREAREN ETA ETXEBIZITZA BABESTUAREN BATEZ BESTEKO SALNEURRIA

ETXEBIZITZA LIBREA *

€	CAPV				ESPAINIA
	GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
2007	279.702	262.041	276.411	292.479	190.698
2008	266.429	238.225	266.683	280.464	189.655
2009	247.077	205.915	248.459	267.851	184.373
2010	248.686	184.233	253.342	275.832	183.146
2011	250.341	205.285	256.367	262.178	168.554
2012	223.416	204.526	222.926	233.719	149.949
2013	206.579	176.077	199.999	228.053	138.262
2014	198.636	171.298	191.938	219.398	141.516
2015	196.053	167.043	192.781	210.415	143.581

* Barnean sartzen dira pisu berriak eta erabiliak eta familia bakarreko etxebizitzak.

Iturria: Notariotzaren Kontseilu Nagusia

PISO BABESTUA

€	CAPV				ESPAINIA
	GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
2007	103.324	114.740	73.407	65.720	99.584
2008	114.457	122.979	66.128	95.496	103.050
2009	118.756	120.397	64.761	97.208	112.034
2010	122.133	119.891	91.746	130.209	114.796
2011	130.830	136.039	138.835	139.785	120.611
2012	131.169	129.358	119.679	124.548	118.893
2013	127.367	112.020	126.856	158.682	95.092
2014	138.710	136.405	134.651	139.559	100.990
2015	149.273	118.098	156.813	142.745	102.022

Iturria: Notariotzaren Kontseilu Nagusia

5. SALDUTAKO ETXEBIZITZA LIBRE ETA BABESTUEN ERAIKITAKO BATEZ BESTEKO AZALERA

ETXEBIZITZA LIBREA *

m ²	CAPV				ESPAINIA
	GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
2007	91,7	111,8	87,3	90,4	102,9
2008	90,7	106,0	86,5	90,2	103,8
2009	90,0	105,4	85,8	88,7	105,8
2010	88,1	99,5	85,5	86,4	107,7
2011	93,1	108,8	88,2	93,4	108,1
2012	90,1	104,5	88,0	86,5	109,5
2013	90,5	109,3	88,5	86,4	109,6
2014	91,3	107,9	90,4	86,0	112,3
2015	91,3	114,9	90,6	84,8	111,7

* Barnean sartzen dira pisu berriak eta erabiliak eta familia bakarreko etxebizitzak.

Iturria: Notariotzaren Kontseilu Nagusia

PISO BABESTUA

m ²	CAPV				ESPAINIA
	GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
2007	79,0	85,5	72,1	74,0	85,9
2008	82,6	93,1	72,4	75,8	86,4
2009	83,4	88,7	79,7	74,2	86,7
2010	85,4	89,8	75,7	77,1	87,7
2011	81,9	89,9	75,8	77,1	86,9
2012	82,3	89,5	72,4	75,5	87,2
2013	78,9	83,8	75,3	77,1	89,0
2014	75,6	88,1	71,4	73,8	90,7
2015	76,8	84,5	76,7	70,8	90,5

Iturria: Notariotzaren Kontseilu Nagusia

6. ETXEBIZITZA LIBREAREN ETA BABESTUAREN BATEZ BEZTEKO HILEKO ALOKAIRUA

ETXEBIZITZA LIBREA

€	CAPV				ESPAINIA
	GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
2007	890	909	875	901	873
2008	969	895	969	1.087	843
2009	875	837	881	941	794
2010	922	828	924	1.005	746
2011	896	831	882	994	700
2012	856	790	866	880	672
2013	825	744	839	822	638
2014	845	729	861	819	615
2015	872	740	880	912	630

Iturria: Higiezin Eskaintzari buruzko Inkesta, Etxebizitzaren Euskal Behatokiarena, eta guk geuk egina Fotocasa.es higiezinaren atariko Espainiako alokairuko etxebizitzaren txosteneko datuak eta Estatistikako Institutu Nazionalaren herritarren eta etxebizitzaren eroldako datuak erabiliz.

ETXEBIZITZA BABESTUA

€	CAPV				ESPAINIA
	GUZTIRA	Araba*	Bizkaia*	Gipuzkoa*	
2007	194	194	194	194	289
2008	234	234	234	234	301
2009	220	220	220	220	334
2010	204	204	204	204	334
2011	279	279	279	279	334
2012	345	345	345	345	334
2013	333	333	333	333	354
2014	326	326	326	326	354
2015	345	345	345	345	354

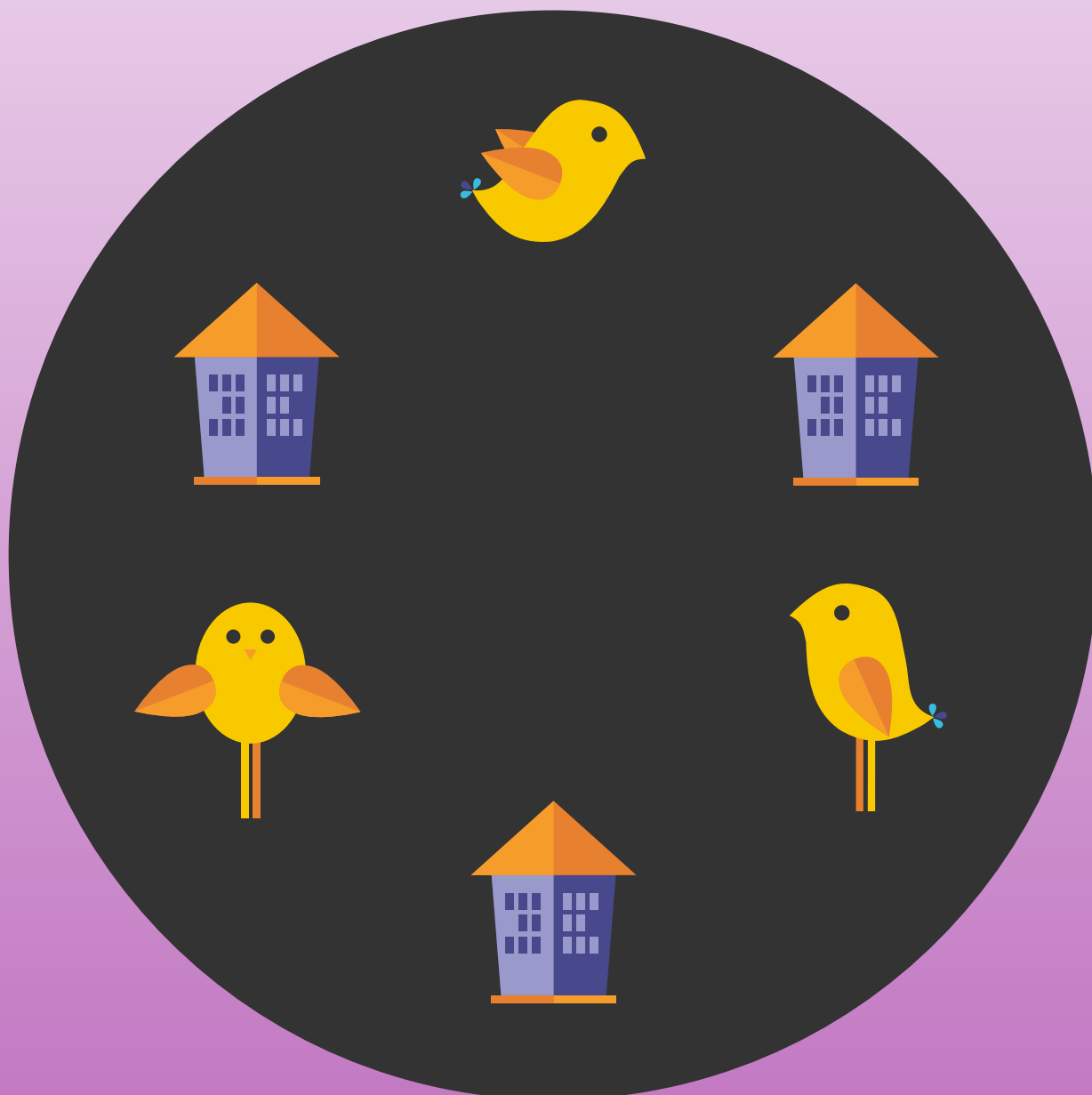
* Etxebizitzaren Euskal Behatokiaren Higiezinaren Eskaintzari buruzko inkestak ez du ematen lurralde historikoen arabera daturik; beraz, lurralde historiko bakoitzean EAEko batez beste-ko balioa aplikatu da.

EAEko datuen iturria: Higiezin Eskaintzari buruzko Inkesta, Etxebizitzaren Euskal Behatokiarena. Espainiako datuen iturria: Oinarrizko errentaren alokairuko etxebizitza babestuaren batez besteko salneurria (2005-2008ko Plana) eta erregimen orokorrekoa (2009-2012ko Plana); etxebizitzak "gehienezko salneurrikotzat ezarritako eremu geografikoetan" kokatzen direnean legeak aurreikusten duen gehikuntza osagarria kontuan izan barik.

II. ERANSKINA

TESTUINGURUKO BESTE DATU BATZUK

Emantzipazio-tasak eta etxebizitzaren salerosketak

1. EMANTZIPAZIO-TASAK

	%	EAE				ESPAINIA
		GUZTIRA	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	
GUZTIRA 18-34 URTE	2007	40,9	37,6	40,8	42,5	44,4
	2008	41,2	35,7	40,3	45,2	45,2
	2009	42,0	36,3	42,4	44,1	45,9
	2010	43,7	48,3	42,6	43,2	45,8
	2011	45,4	45,9	44,6	46,3	45,5
	2012	44,4	43,5	43,5	46,3	44,6
	2013	43,5	46,6	41,5	45,4	43,7
	2014	43,9	47,1	41,3	46,6	43,1
	2015	40,9	41,0	40,9	40,8	41,6
EMAKUMEAK 18-34 URTE	2007	44,5	38,6	44,1	47,5	49,3
	2008	44,4	41,4	43,4	47,7	48,6
	2009	47,1	43,2	46,6	49,8	50,6
	2010	49,1	54,0	48,1	48,3	50,7
	2011	51,0	52,5	50,4	51,4	51,1
	2012	49,0	48,2	48,4	50,4	49,2
	2013	46,7	51,2	44,0	49,2	49,1
	2014	48,5	52,6	45,7	50,8	48,2
	2015	47,0	45,2	47,2	47,5	46,6
GIZONAK 18-34 URTE	2007	37,5	36,7	37,8	37,4	39,8
	2008	38,1	30,4	37,4	42,8	40,7
	2009	37,2	30,1	38,4	38,5	41,4
	2010	38,6	42,7	37,6	38,0	41,0
	2011	39,9	39,5	39,0	41,6	40,1
	2012	40,0	39,0	38,8	42,4	39,3
	2013	40,3	42,7	39,1	41,3	38,4
	2014	39,4	41,9	37,1	42,1	38,0
	2015	34,8	36,4	35,0	33,6	36,5
18-24 URTE	2007	8,2	—	—	—	12,6
	2008	8,6	—	—	—	12,1
	2009	9,5	—	—	—	11,7
	2010	9,0	—	—	—	10,9
	2011	9,4	—	—	—	10,0
	2012	9,4	—	—	—	10,1
	2013	7,0	—	—	—	9,1
	2014	6,0	—	—	—	8,5
	2015	5,5	—	—	—	8,4
25-29 URTE	2007	36,0	—	—	—	45,3
	2008	37,6	—	—	—	46,8
	2009	39,0	—	—	—	46,9
	2010	43,0	—	—	—	46,5
	2011	46,2	—	—	—	46,9
	2012	44,3	—	—	—	45,2
	2013	43,5	—	—	—	45,3
	2014	46,1	—	—	—	44,7
	2015	39,5	—	—	—	42,6
30-34 URTE	2007	72,0	—	—	—	73,3
	2008	70,4	—	—	—	73,9
	2009	69,7	—	—	—	75,1
	2010	70,9	—	—	—	75,6
	2011	72,9	—	—	—	75,6
	2012	72,5	—	—	—	74,8
	2013	74,2	—	—	—	74,2
	2014	75,4	—	—	—	74,6
	2015	75,3	—	—	—	73,5

*Laginaren tamainak ez du aukerarik ematen lurralde historikoaren eta adinaren aldagaiekin guruztatulatzeko.

Iturria: Biztanleria Aktiboaren Inkesta (BAI), Estatistikako Institutu Nazionala (EIN).

2. NOTARIO AURREAN EGINDAKO SALEROSKETA-ESKRITURAK: ETXEBIZITZA BABESTUAREN PISUA

		Eskritura egindako etxebizitzak, guztira*	Pisuak guztira	Pisu libreak	Pisu babestuak	Pisu babestuen %/pisuak guztira	EAEko pisu babestuko guztiekiko %a
CAPV	2007	27.182	25.833	21.975	3.858	14,9	100
	2008	21.382	20.043	16.274	3.769	18,8	100
	2009	18.285	17.551	14.279	3.272	18,6	100
	2010	24.019	23.248	19.186	4.062	17,5	100
	2011	18.793	18.103	13.995	4.108	22,7	100
	2012	15.398	14.854	11.302	3.552	23,9	100
	2013	11.081	10.599	9.022	1.577	14,9	100
	2014	14.403	13.747	11.912	1.835	13,3	100
	2015	16.855	16.129	14.120	2.009	12,5	100
	2007	4.678	4.184	2.466	1.718	41,1	44,5
Araba	2008	4.124	3.591	2.070	1.521	42,4	40,4
	2009	3.897	3.595	1.980	1.615	44,9	49,4
	2010	5.722	5.504	2.781	2.723	49,5	67,0
	2011	3.509	3.308	1.796	1.512	45,7	36,8
	2012	3.485	3.317	1.607	1.710	51,6	48,1
	2013	1.742	1.625	1.113	512	31,5	32,5
	2014	2.024	1.864	1.503	361	19,4	19,7
	2015	1.970	1.752	1.497	255	14,6	12,7
	2007	14.182	13.575	12.105	1.470	10,8	38,1
	2008	10.785	10.313	9.097	1.216	11,8	32,3
Bizkaia	2009	8.725	8.423	7.599	824	9,8	25,2
	2010	11.883	11.483	10.550	933	8,1	23,0
	2011	9.139	8.784	7.649	1.135	12,9	27,6
	2012	7.023	6.763	5.810	953	14,1	26,8
	2013	5.516	5.273	4.813	460	8,7	29,2
	2014	7.442	7.084	6.291	793	11,2	43,2
	2015	9.277	8.945	7.631	1.314	14,7	65,4
	2007	8.322	8.074	7.404	670	8,3	17,4
	2008	6.473	6.139	5.107	1.032	16,8	27,4
	2009	5.663	5.533	4.700	833	15,1	25,5
Gipuzkoa	2010	6.414	6.261	5.855	406	6,5	10,0
	2011	6.145	6.011	4.550	1.461	24,3	35,6
	2012	4.890	4.774	3.885	889	18,6	25,0
	2013	3.823	3.701	3.096	605	16,3	38,4
	2014	4.937	4.799	4.118	681	14,2	37,1
	2015	5.609	5.432	4.992	440	8,1	21,9
	2007	853.568	675.187	617.760	57.427	8,5	—
	2008	564.838	453.734	404.652	49.082	10,8	—
	2009	463.800	379.128	334.007	45.121	11,9	—
	2010	497.800	405.842	362.750	43.092	10,6	—
ESPAINIA	2011	356.666	290.112	252.491	37.621	13,0	—
	2012	370.005	305.426	271.036	34.390	11,3	—
	2013	306.061	247.594	233.587	14.007	5,7	—
	2014	369.400	294.984	277.665	17.319	5,9	—
	2015	403.532	320.004	303.107	16.897	5,3	—

*Eskritura egindako salerosketen guztizkoak barne hartzen ditu bai pisuak eta bai familia bakarreko etxebizitzak. Azkenotan ezin da erkidego eta lurralde bakoitzean etxebizitza libre eta babestuen artean bereizi, beraz, etxebizitza babestuen ehunekoa kalkulatzeko, eskritura egindako pisuen kopurua hartu da oinarri. Hala ere esan dezakegu, EAEn salerositako guztien % 90 baino gehiago pisuak direla eta Espainian % 80 inguru.

Iturria: Notariotzaren Kontseilu Nagusia.

III. ERANSKINA

METODOLOGIA-OHARRAK

IKERKETA HONETAN ERABILITAKO ITURRIAK ETA DATUAK

Ikerketa honetan osatu eta aztertu dira Euskadiko gazteek etxebizitzaren merkatu librea eta etxebizitza babestuenara sartzeko dituzten ahalbide ekonomikoaren azkenaldiko bilakaerari buruzko adierazleak, bai eta EAEko eta Espainako adierazleen arteko eraketak egin ere. Baina, aurretik nabarmendu bezala, beharrezkoa da aurretiazko metodologia-lan bat gauzatzea: iturri desberdinak uztartu behar dira neurrirako esplotazioak eginez, teoria- eta metodologia-arloko zenbait erabaki hartuz, horrela, adierazleak finkatzeko datuak lortzeko.

18-34 urte bitarteko gazteen hileko batez besteko soldata garbiari buruzko datua, funtsean, zenbatespen bat da, ezin baita datu hori zuzenean lortu inolako estatistika-eragiketa ofizialetik. Etxebizitza hipoteka bidez erostearen kostuak zenbateseko, honako datu hauek uztartu dira: Espainiako Bankuarenak, interes-tipoei buruzkoak; Erregistratzaileen Elkargoarenak, hipoteken batez besteko iraupenari buruzkoak; eta notario aurrean erregistratutako etxebizitza-salerosketetan jasotako prezioak. Antzeko zerbait gertatzen da etxebizitza babestuekin; izan ere, ez daukagu praktikan formalizatzen diren mailegu hitzartuen ezaugarri zehatzen berri (indarrean dagoen legediak ezartzen dituen baldintza orokorrak bakarrik), eta Espainiaren kasuan ez dakigu zein den alokairuko errenta efektiboa.

Jarraian erabilitako iturriak eta datuak zehaztuko dira.

1. Notariotzaren kontseilu nagusia

DATUA: notario aurrean erregistratutako salerosketetan jasotako prezioa.

Oharrak: notarioko prezioa ez dator bat eskaintza-prezioarekin, tasazio-prezioarekin edo eragiketaren azken prezioarekin (balitekeelako ezer beltzean ordaindu izana); bai, aitzitik, zerga-ondorioetarako aitortzen den prezioarekin. Notariotzaren Kontseilu Nagusiaren estatistikak zuzenean ematen ditu honako datu hauek: prezioa guztira, prezioa metro karratuko eta etxebizitzaren batez besteko azalera eraikia, etxebizitza libreen, babestuen, pisuen eta familia bakarreko etxebizitzaren artean bereizirik. Etxebizitza babestuen kasuan, etxebizitza babestuen prezioa jakin daiteke soilik (ez dira barnean sartzen familia bakarreko etxebizitza babestuak, etxebizitza babestuei dagokienez gutxiengoa direlako horrelako etxebizitzak). Zenbaitetan, zuzenean ematen ez diren tipologia batzuen batez besteko balioa zenbatetsi da Euskadiko eta lurralde historiko bakoitzerako, batez bestekoen arteko diferentziatik abiatuta.

Txosten honetan, 2014ko balioak berrikusi dira, Notariotzaren Kontseilu Nagusiak eskainitako eguneratze berriarekin.

DATUA: eskritura egindako etxebizitza-salerosketen kopurua, bereizirik pisu libreak eta babestuak.

2. Higiezinaren Eskaintzari buruzko Inkesta – Etxebizitzaren Euskal Behatokia

DATUA: alokairuko etxebizitza libreen eta babestuen hileko batez besteko errenta Euskadin.

Oharrak: Etxebizitzak eskaintzen dituzten sustatzaileei (bost etxebizitzatik gorako sustapenak) eta higiezinaren jabetza-agenteei egindako inkesten emaitzak dira. Etxebizitza babestuen alokairuari dagokionez, Euskadiko batez besteko balioa bakarrik argitaratu da; beraz, balio hori hiru lurralde historikoei aplikatu zaie.

3. Etxebizitzarako estatu-planak

DATUA: alokairuko etxebizitzaren hileko gehieneko alokairua Espainian.

Oharrak: Etxebizitzaren Euskal Behatokiak eskaintzen duen informazioaz bestelako eran, ez dira inolako estatistikatan jaso Espainiako alokairuko etxebizitza babestuen egiazko alokairu- edo eskaintza-prezioak. Hutsune hori saiheste aldera, etxebizitzako hainbat estatu-planek ezarritako gehieneko prezioetara jo da zuzenean (garajeak, trastelekuak eta eranskinak ez dira barnean sartu), eta etxebizitzak «goi-mailako gehieneko prezio gisa deklaraturako lurralde-eremu» bateko herri batean egoteagatik erator daitezkeen igoerak ez dira kontuan izan. 2007. eta 2008. urteetarako, 10 eta 25 urtera bitarteko oinarritzko errentaren etxebizitzaren gehieneko alokairuaren batez bestekoa erabili da. 2009-2012 aldirako, 10 eta 25 urtera bitarteko erregimen orokorreko etxebizitzaren gehieneko alokairuaren batez bestekoa erabili da. Eta, azkenik, 2013. eta 2015. urteetarako, «errotazio-alokairuko etxebizitzaren» eta «alokairu babestuko etxebizitzaren» gehieneko alokairuaren batez bestekoa. Estatu-planak arautzen duen metro koadro bakoitzeko errenta hileko eurotara bihurtzea 50 metro koadroko batez besteko azalera erabilgarria balioztatuta egin da.

4. Espainiako alokairu-etxebizitzari buruzko txostena – Fotocasa.es

DATUA: alokairuko etxebizitza libreen hileko batez besteko errenta Espainian.

Oharrak: partikularrek nahiz enpresek Fotocasa.es atarian argitaratutako bigarren eskuko etxeen eskaintza-prezioa. Bazter utzi dira apartamentuak, duplexak, loftak eta familia bakarreko etxebizitzak. Txostenak batez besteko alokairu-errenta metro karratuko ematen du soilik. Hileko ordaindu beharreko euro-kopuru osoa lortzeko, Biztanleriaren eta Etxebizitzaren 2011ko Erroldan alokairuzko ohiko etxebizitzetarako jasotako azalera aplikatu da (78,23 metro Espainia osorako). Azalera hori eraikitako metro karratuak dira.

5. Espainiako Bankua

DATUA: etxebizitza libre bat erosteko eman diren hiru urtetik gorako hipoteka-maileguen batez besteko tipoak.

Oharrak: hileko balio guztien urteko batez bestekoa erabili da.

6. Etxebide – Etxebizitzaren Euskal Zerbitzua

DATUA: etxebizitza publikoa erostean aplikatu daitezkeen interes-tasa efektiboak, betiere horien finantzaketak ez badu gaitzen etxebizitzaren eta hari atxikitako prezioaren % 80, urtearen eta indarrean dagoen hitzarmenaren arabera.

Oharrak: 2005. urtearen ondorengo hitzarmenek hamabi hilabeterako Euriborratekiko diferentzialen aldea ezarri dutenez, alde horren batez besteko balioa hartu da kontuan.

Espainian, ez dago erka daitezkeen estatistikarik. Halakorik ez dagoenez, hamabi hilabeterako Euriborra izan da kontuan, «Estatuko etxebizitza eta birgaitze-plana 2009-2012» planak ezartzen dituen gehieneko zein gutxieneko balioen batez besteko diferentziala gehituta. Egungo «Etxebizitzaren Alokairua bultzatzeko, Eraikinen Birgaitzea bultzatzeko eta Hiri-berroneratzea eta -berrikuntza bultzatzeko 2013-2016 Estatu Planak» aurreko planeko laguntzak mantentzen ditu. 2007. eta 2008. urteetarako, «Herriarren etxebizitza-eskurapena sustatzeko estatu-plana 2005-2008» planeko urteko tasa efektiboa izan da kontuan, urte bakoitzerako Estatuko Aldizkari Ofizialak argitaratutakoari jarraikiz. 7. Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España

7. Jabetzaren, Ondasun Higigarrien eta Merkataritza Ondasunen Erregistratzaileen Elkargoa

DATUA: etxebizitzaren gainean kontratatutako hipoteka-kreditu berrien iraunaldia, Higiezinaren Erregistro Estatistikaren urtekarietan argitaratua.

Oharrak: etxebizitza babestuari dagokienez, 30 urteko amortizazio-epe bakarra aplikatu da.

8. Lan Kostuaren Hiruhileroko Estatistika (LKHE) - Estatistika Institutu Nazionala (EIN)

DATUA: urteko batez besteko irabazia langile bakoitzeko.

Oharrak: soldata-kostuak barne hartzen ditu inoren kontura egindako lanagatik langileek dirutan eta jenerotan jasotzen dituzten hartzeko ekonomiko guztiak, bai benetan egindako lana ordaintzeko direnean, edozein dela ere ordainketa-modua, bai lanekotzat zenbatzen diren atsedenaldiak ordaintzeko direnean ere.

Barne sartu dira, hortaz, aparteko ordainsariak eta balizko gehigarriak ere, eta lau hiruilekoen batez bestekoa kalkulatu da.

LKHEak ez du probintzien daturik eskaintzen. Lurraldeen arabera soldata-diferentziak Soldata Egiturari buruzko Inkestatik lortu dira (ikus hurrengo idazpurua).

9. Estatistika Institutu Nazionalaren Soldata Egiturari buruzko Inkesta (SEI) eta Soldata Egiturari buruzko Urteko Inkesta (SEUI)

DATUA: urteko batez besteko irabazia langile bakoitzeko.

Oharrak: SEIak aukera ematen du adinaren, sexuaren eta lurralde historikoaren arabera xehatzeko LKHEko batez besteko soldata. SEIa lau urtez behingo inkesta oso batek (azkenekoak 2010ekoa eta 2014koa) eta tarteko urteei dagozkien urteroko inkestek osatzen dute, zeinek zenbatespenak egiten baitituzte, Gizarte Segurantzako Afiliazio Fitxategi Nagusia, PFEZaren 190 Ereduko aitortpenak eta Lan Kostuei buruzko Hiruhileroko Estatistika oinarri harturik. Urteko soldata gordinen adinaren eta sexuaren arabera dauden diferentziak, SEIkoak, LKHEko soldata-kostuaren guztizkoari aplikatzen zaizkio.

18-34 urte bitarteko gazteen guztizkoaren batez besteko soldata kalkulatzeko, hiru adin-tarteen (18-24 urte, 25-29 urte eta 30-34 urte) batez besteko haztatua egin da, Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera adin-tarte bakoitzean dagoen soldatadun-kopurua erabiliz.

Autonomia-mailan, EINek 25 urtetik beherakoen eta 25-34 urte bitartekoen adin-taldeetarako besterik ez ditu xehatzen datuak (estatistikoki esanguratsuak direnean). Kalkulatzeko Euskadin eta hiru lurralde historikoetan 18-24 urte-arteko, 25-29 urteko eta 30-34 urteko kolektiboak dagozkien balioak, Espainia osorako ezarritako parametro berak hartu dira.

10. Bizi-baldintzen Inkesta (EU-SILC) – Estatistikako Institutu Nazionala (EIN)

DATUA: soldata gordina soldata garbi bihurtzeko eredua.

Oharrak: EU-SILC Europar Batasun osoan egiten den inkesta bat da, zeinak biztanleriaren bizi-baldintzak aztertzen baititu, maila generikoan (osasuna, hezkuntza, etxebizitza, lana, diru-sarrerak, familia-harremanak...).

Inkestaren ataletako batean, "soldatadunen errenta monetario edo kuasimonetario garbia eta gordina" jasotzen da, beti elkarriketaren aurreko urteari dago-kiona.

Errenta monetario edo kuasimonetarioa LKHEko soldata-kostuaren kontzeptuaren antzekoa da oso: enplegu-emailak soldatapekoari ordaindu beharreko sarien aldagai monetarioari egiten dio erreferentzia. Barne hartzen du soldatapekoak (edo enplegatzaileak, haren izenean) gizarte-aseguruen sistemei nahiz agintaritzak fiskalei ordaindu beharreko gizarte-kotizazio eta errenta-gaineko zerga guztien balioa². EU-SILC inkestaren argitalpen bakoitzean (2007-2014), errenta

2. ESTATISTIKA INSTITUTU NAZIONALE. Bizi-baldintzen Inkesta. Metodologia. Madril: 2011, 46. or. . Eskuragarri http://www.ine.es/daco/daco42/condivi/ecv_metodo.pdf helbidean [2015eko uztailaren 29an kontsultatua].

gordinaren eta garbiaren arteko aldea kalkulatu, eta errenta monetario garbiaren edo kuasimonetario gordinaren deziletan banatzen da. Beraz, soldata gordina soldata garbi bihurtzeko, soldata-tarteen arabera hamar bihurteta-koefiziente daude eskuragarri.

Txosten honetan erabili den batez besteko azken soldata kalkulatzeko, SEIko adinaren eta sexuaren arabera diferentziak aplikatu zaizkio LKHEko soldata-kostuari, eta euro garbien zenbatekoa lortzeko bihurteta-koefizientea esleitu zaio; hain zuzen, EU-SILC inkestako errenta monetario edo kuasimonetarioaren dezi-laren arabera dagokiona.

EU-SILC ikerketaren datuak, soldatei eta errentari dagozkionak, hain zuzen ere, elkarriketak egin aurreko urtekoak izaten dira. Beraz, 2015eko edizioan 2014ko datuak eguneratu dira eta, horiekin batera, beren kalkuluetan datu hauek kontuan hartzen dituzten adierazleak (hala nola, etxebizitza eskuratzeko kostuak edota gehieneko salneurri edo errenta onargarriak). Bestetik, 2015 urteari dagozkion soldatak behin-behinekoak izango dira, 2017an 2016ko EU-SILC argitaratu arte.

11. Biztanleria Aktiboaren Inkesta (BAI) – Estatistika Institutu Nazionala (EIN)

DATUA: 18-34 urte bitarteko pertsona emantzipatuak.

Oharrak: emantzipatutzat jo dira inkestan «erreferentziazko pertsona», «erreferentziazko pertsonaren ezkontide edo bikotekide» eta «erreferentziazko pertsonarekin ahaidetasunik gabeko pertsona» gisa jasotakoak. Erabilitako BAI edizioa EINek 2011ko Biztanleria-
ren eta Etxebizitzaren Zentsuan oinarrituta argitaratzen duena izan da.

EAEko lurralde historikoetarako, erkidego osoari dagokion “ahaidetasunik gabeko pertsona” proportzioa erabili da.

Gazteen
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Juventud

www.gaztebehatokia.euskadi.eus

Diseinu eta maketazioa:
www.aranacomunicacion.com